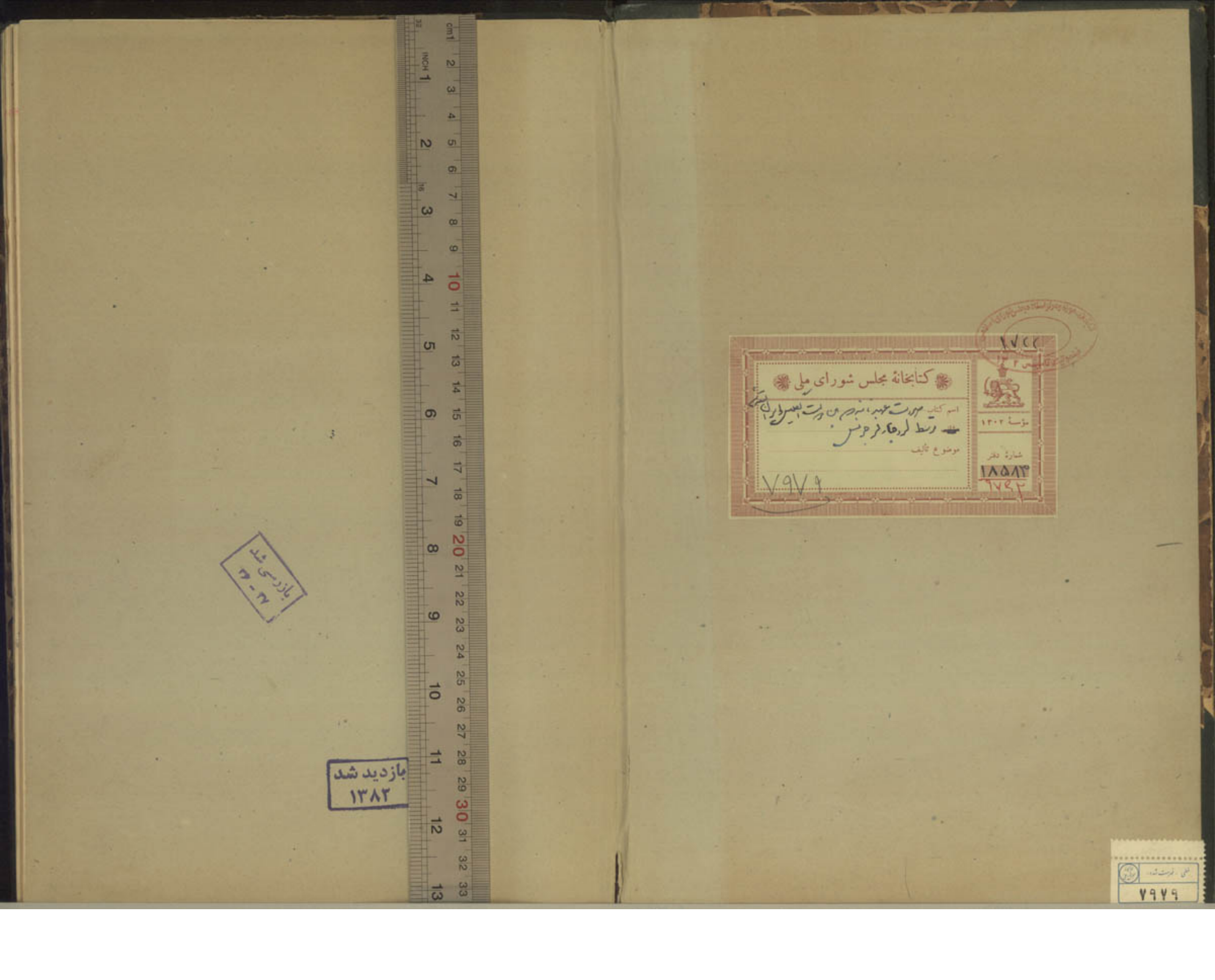
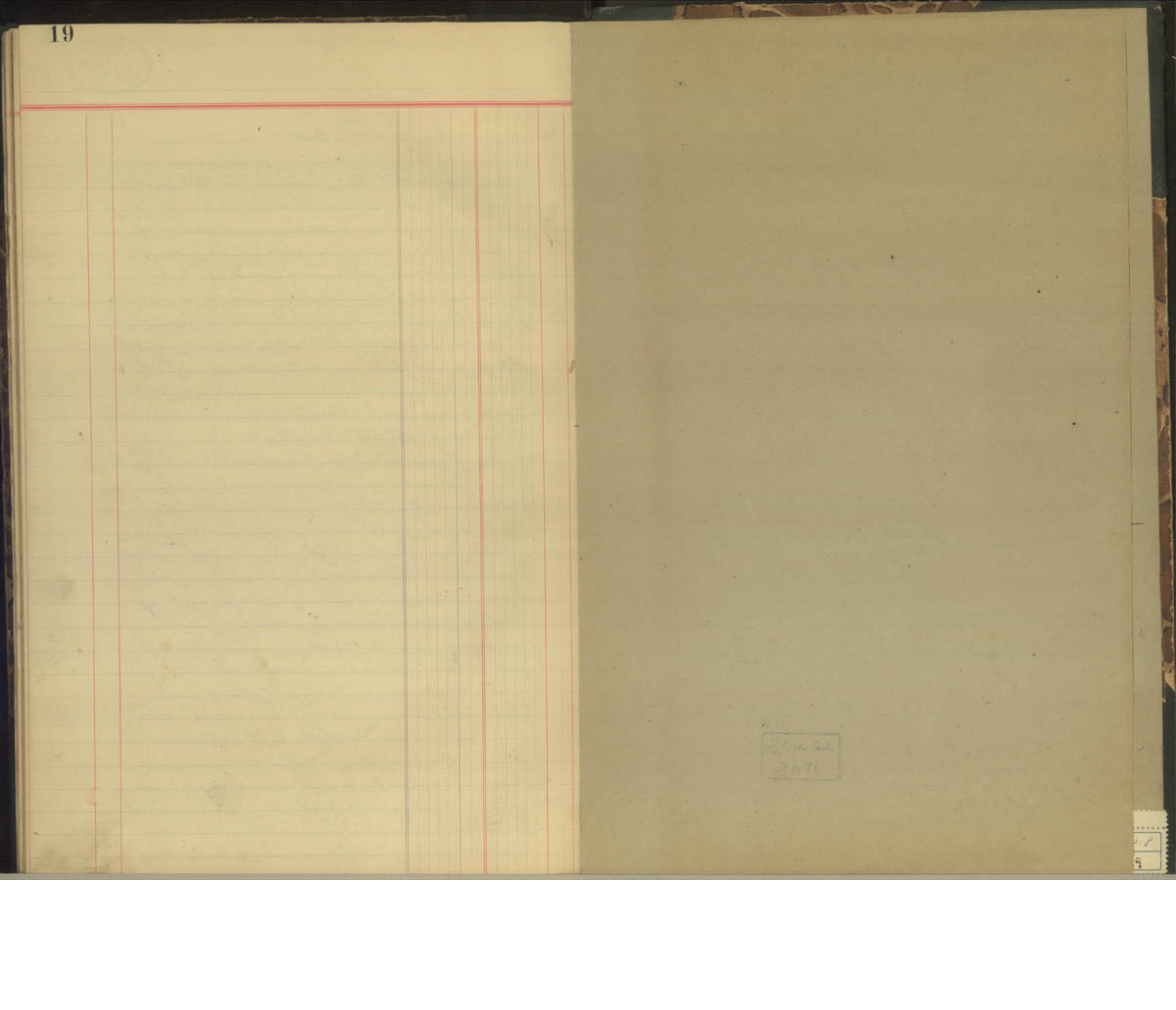

۱۵۴۹

کتابخانهٔ مجلس شورای ملی
بازدید شد
۱۳۸۲
۷۹۷۹

کتابخانهٔ مجلس شورای ملی
اسم کتاب
موضوع تألیف
مؤسسهٔ ۱۳۰۲
شمارهٔ دفتر
۱۸۵۸۴
۷۹۷۹
بازدید شد
۱۳۸۲

بسم الله الرحمن الرحیم

(صورت عهدنامه ایست که با دولت انگلیس بواسطه مستر جانس بسته شده است)

چون در این اوان سعادت نشان سفیر با نظیر روشن ضمیر صاحب تدبیر صاحب نشان [illegible] از جانب [illegible] دولت [illegible] انگلستان و هندوستان [illegible] برسم سفارت [illegible] ایران [illegible]

فصل اول

[illegible]

فصل دویم

[illegible]

فصل سیم

[illegible]

فصل چهارم

[illegible]

[illegible]

فصل پنجم

[illegible]

فصل ششم

[illegible]

فصل هفتم

[illegible]

فصل هشتم

[illegible] دولت ایران [illegible] دولت انگلیس [illegible] این عهدنامه [illegible] تحریر شد بتاریخ ۱۹ ... مارچ سنه یکهزار و هشتصد و نه عیسوی مطابق ۲۵ شهر محرم الحرام ۱۲۲۴ هجری

سواد دستخط و امضای اعلیحضرت قدر قدرت امپراطور انگلستان است

که این عهدنامه [illegible] بتاریخ ۷ شهر [illegible] سنه ۱۸۱۰ عیسویه جلوس [illegible] (جارج شاه)

(صورت عهدنامه که با دولت بهیه انگلیس در دفعه ثانی بتوسط مستر الیس ایلچی دولت بهیه مزبوره بسته شده)

جناب میرزا محمد شفیع صدراعظم

الحمدلله الکافی و الوافی اما بعد این خجسته اوراق دفتریست که از گلزار رونق رشته دوستی که بتوفیق و علاء حضرت
سبحانی بشیمن رسم عهدنامه بعضی ربط صحیح صدق و خلوص مرتبه میگردد چون قبل از این بکیه علیاه سفرا سرهرفورد جانس بارونت
از جانب دولت بهیه انگلیس که به تجدید عقد اتحاد مکمل و دوستی و یکجهتی وارد دربار سپهر اقتدار شده بود عهدنامه مجمل فیمابین
وکلای دولت علیه ایران ... اعتماد الدوله ... و ... جناب حاج محمد حسین خان امین الدوله
مسطور ... و سفیر دولت بهیه انگلیس ... که ... از جانب ... آن عهدنامه مفصل ... مرقوم کرده بود
... مصدق ... دولت بهیه ... تصدیق ... عالیجاه ... عزت و فخامت همراه ...
... فطانت ... سر گور اوزلی بارونت ایلچی بزرگ دولت مزبوره ...
... از جانب فرخنده دولت ...
... حضرت ... عهدنامه مفصله ... مرقوم ...
... که ... بهیه انگلیس ...
... عالیجاه ... روانه ...
... جناب ... صدر ...
... میرزا عبدالوهاب ... و وکلاء دولت علیه ایران
... عالیجاه فطانت ... همراه ...
عزت و رفعت ... مستر هوری الیس ایلچی ... دولت بهیه
انگلیس ... از قرار است که ...
مزبوره در فصول ... شرح داده خواهد شد و امور متعلقه بتجارت ... از قرار
در عهدنامه تجارت ... جداگانه ... شرح داده خواهد شد —

فصل اول —— اولیای دولت علیه ایران بر خود لازم دانسته که از تاریخ این عهدنامه فرخنده هر عهدی که
با هر یک از دول فرنگ ... دولت بهیه انگلیس در حالت نزاع و دشمنی بسته اند باطل و فسخ دانسته ...
فرنگ را از حدود متعلقه ممالک ایران راه عبور بطرف هندوستان و سمت بنادر هند ندهند و همچنین از آن
طوایف ... که قصد هندوستان و دشمنی با دولت بهیه انگلیس بگذارند ... ممالک ایران ... و اگر طوایف ...
... خوارزم و تاتار و بخارا و سمرقند و غیره ... عبور ... هندوستان ... بقدر
... و اولیای دولت علیه ... آن ممالک ... طوایف مزبوره ...
... تخویف و تهدید ... —

فصل دویم —— چون این عهدنامه ... فیمابین دو دولت ... صدق ...
... که ... بنیان ...
...
...
... در قرارداد ... فیمابین ...

فصل سوم —— مقصود ... از این عهدنامه آنکه دو دولت ... امداد و کمک یکدیگر باشند ... که دولت
در نزاع و جدال ... منظور ... که از امداد جانبین ... دولت ...
سبقت ... در نزاع و جدال ... قرار ... سبقت ... از خاک متعلقه بخود ...
خارج از ملک خود ... ملک ... ایران و روس از قرار ...
دولت علیه ایران و انگلیس و دولت روس ... خواهد گشت

فصل چهارم —— چون در یک فصل از فصول عهدنامه مجمله فیمابین ... بسته شد قرارداد چنین است که اگر ...
از طوایف فرنگ ... ایران بعزم دشمنی بیاید دولت علیه ایران از دولت بهیه انگلیس خواهش امداد نماید ...
از جانب دولت بهیه انگلیس خواهش ... آورد ... بقدر خواهش ...
هندوستان با ایران ... لشکر ... از جانب دولت بهیه انگلیس ...
... و قرار ... در عهدنامه مفصله ... خواهد شد ...
... دولت ... هزار تومان ... خواهد بود ... دولت علیه ایران ... خارج از خاک خود ...
... طوایف فرنگ ... از جانب دولت انگلیس ... داده خواهد شد
و چون وجوه نقد ... دولت بهیه انگلیس ... آن ...
... جمع کرده ... مصروف شود

فصل پنجم —— هرگاه اولیای دولت علیه ایران خواهند ... تعلیم و تعلم نظام ... صاحب منصب
... از ممالک فرنگ ... دولت بهیه انگلیس نزاع و جدال ...

فصل ششم —— اگر کسی از طوایف فرنگ ... دولت مصالحه با دولت بهیه انگلیس ... نزاع و جدال ...
علیه ایران ... کمال سعی و دقت ... فیمابین دولت علیه ایران و آن طایفه نیز ...
دشمنی و نزاع ... صلح واقع گردد و اگر این سعی ...
عسکر ... ایران ... دولت ... هزار تومان ...
ایران ... دولت علیه ایران و طایفه ...
صلح ... —

فصل هفتم —— چون قرارداد ... ایران ... قشون ... داده میشود
قرارداد ... که ... از دولت بهیه انگلیس داده میشود ... ایلچی آن دولت بهیه
...

فصل هشتم —— هرگاه طایفه افغان با اولیای دولت بهیه انگلیس نزاع و جدال ... دولت علیه ایران
از این طرف لشکر ... دولت بهیه انگلیس امداد ...
... دولت بهیه انگلیس ...

فصل نهم —— اگر جنگ و نزاعی فیمابین دولت علیه ایران و افغان اتفاق افتد اولیای دولت بهیه انگلیس

در آن کارزار اعانت و به هیچ طرف کمک و امداد نخواهند کرد مگر اینکه بخواهش طرفین واسطهٔ صلح گردند

فصل دهم — اگر از رعیت‌های ایران کسی خواهد دشمنی کند و یاغی شود و فرار بولایت انگلیس نماید با علم و اشاره از جانب امنای دولت ایران شود آن کس را از ولایت خود بیرون کنند و اگر بیرون نرود او را گرفته روانهٔ ایران نمایند و در صورتیکه پیش از رسیدن آن کس بولایت مزبوره اشارتی از امنای دولت ایران درباره او بحاکم آنجا نرسد آن کس را رخصت فرود آمدن ندهند و بعد از ممانعت اگر آن کس فرود آید او را گرفته روانهٔ ایران نمایند و مسئلهٔ مسلم است که از طرف دولتین شرایط این فصل از طرفین تغییر ناپذیر است —

فصل یازدهم — اگر در بحر خزر دولت علیهٔ ایران امدادی محتاج شود دولت انگلیس شرایط کمک در دفع دشمن و در آن وقت کشتی جنگی و ملاحان و غیره و مخارجات آنها را فراهم آورده در آن وقت که به تصرف برادر نخواهد داشت با غیر از امنای دولت علیهٔ ایران نخواهند و از آن دریا بجهت جنگ در دریای خزر کشتی ننمایند —

خاتمه — ما که وکلای طرفین هستیم چنانچه این عهدنامه مفصله را در سابق فیمابین و بین دولتین بفصول دوازده گانه گذارده بودیم حال بتغییرات چند مناسب وقت و مصلحت دولتین بیست و وکالت تعیین کرده با اصلاح حضرات آن تمام نموده در فصول یازده گانه بتعیین و تقریر و تحریر درآمد و مهر کرده‌ایم به تاریخ دوازدهم شهر ذی حجهٔ الحرام ۱۲۲۹ هجریهٔ مصطفویه مطابق ۲۵ نوامبر ۱۸۱۴ عیسویه تحریر یافته در دارالخلافه طهران صانها الله تعالی عن طوارق الحدثان

صورت عهدنامه که وکلای دولت ابدمدت علیهٔ ایران با سرگور اوزلی ایلچی دولت بهیهٔ انگلیس بسته‌اند — الحمد لله درفع [illegible] ابتدای خجسته اوراق و سرمایهٔ بهجت است در این گلزار رشته دولت و کلید حضرت علیین بر این عهدنامهٔ مفصله رشتهٔ صدق و خلوص پیوسته می‌گردد چون قبل از این که عالیجاه رفیع‌جایگاه سرهارفورد جونس بارونت از جانب دولت انگلیس بجهت تمهید قواعد مهمه دوستی وارد دربار سپهر مدار شده و عهدنامهٔ مجمل فیمابین وکلای دولت ایران امنای کفات العظام فخر الصدارت دام اقباله میرزا شفیع خان صدر اعظم و جناب میرزا بزرگ المؤتمن الحضرت العلیه قائم مقام الدوله العلیه و حاجی محمد حسین خان مستوفی الممالک دیوان اعظم منظم دولت ایران و ایلچی و سفیر دولت بهیهٔ انگلیس اراده نموده در تعیین و تبیین آن مهمات مفصل در صدق نوشته مرقوم کردند لهذا بعد از خود فیمابین گذاشته اند حال چون عالیجاه جلالت پناه سرگور اوزلی بارونت ایلچی بزرگ دولت انگلیس بجهت اتمام عهود مراتب اتحاد حضرت شریف بالتزام درگاه فلک‌اشتباه سلطانی مأمور و از جانب ... دولت و کلیهٔ مهمات مهتم است وکلای ایران به حضرت شاهنشاهی اصلاح و صلاحدید این امر را شروع در تقریر عهود کرده و بعضی مقاصد از قراری که در فصول عهدنامه ۱۲ گانه شرح داده خواهد شد و امور متعلقه تجارت و معاملات تجارت از قسمت در عهدنامهٔ تجارت‌نامه علیحده بتفصیل و بعضی خواهد گشت —

فصل اول — اولیای دولت علیهٔ ایران بر خود لازم دانسته که از تاریخ این عهدنامه هر عهد و شرطی که با طوایف فرنگستان بسته‌اند باطل و لغو ساخته دیگر سایر طوایف فرنگستان از حدود مملکت ایران بجانب هندوستان و بجانب بنادر هندوستان نگذارند و اگر طوایف مذکوره خواهند که از راه خوارزم و تاتارستان و بخارا و سمرقند و غیره به مملکت هندوستان بروند پادشاه ایران حتی المقدور به پادشاهان و حکام آن ولایات منع نماید که آن طوایف را بدان سمت راه ندهند از دولت ... و دیگر طوایف خود را راه ... دهند —

فصل دوم — اگر دشمنی از طوایف فرنگستان به مملکت ایران آمده باشد یا بیاید و اولیای دولت علیهٔ ایران از دولت بهیه

خواهش اعانت و امداد نمایند فرمانفرمای مملکت هندوستان از جانب دولت بهیهٔ انگلیس هرگاه امکان و قدرت داشته باشد بقدری که خواهش دولت علیهٔ ایران است عسکر ... از مملکت هندوستان روانهٔ ایران نماید و اگر بعلت بعضی گرفتاری‌ها فرستادن عسکر ممکن نشود عوض آن مبلغ دولت هزار تومان بجهت اخراجات بسرکار دولت علیهٔ ایران بدهند و در هر سالیکه جنگ و جدال با طوایف مزبوره در میان باشد وجه مزبور برقرار باشد و به این تفصیل وجه مزبور بردی که به اشخاص قرار است ایلچی مختار دولت انگلیس را حاضر کرده باشد و در آن تقسیم بحضور و ملاحظه اولیای دولت ایران خرج ... صرف شود

فصل سیم — اگر چنانچه طایفهٔ افغان را که با دولت علیهٔ ایران نزاع و جدال دارند با دولت بهیهٔ انگلیس مصالحه و اتفاق فیمابین داشته باشند و اولیای دولت بهیهٔ انگلیس کمال سعی و دقت را نمایند که فیمابین آن طایفه و دولت علیهٔ ایران نزاع و دشمنی و نزاع نبوده صلح و دوستی شود و اگر این صلح را نپذیرند باشد و دوباره جنگ کنند و آنطایفه که مرقوم شد از مملکت هندوستان عسکر ... و کمک ایران را نکنند یا اینکه دولت بهیه یا ... تومان مقرره را لمجرد جنگ و خرج کارسازی نمایند و این اعانت و امداد مادام که جنگ فیمابین دولت علیهٔ ایران و آنطایفه بجز در دفع جدال نشود و آنطایفه با دولت ایران صلح نمایند و شرط و مرقومه مفصله درین معدود کرده نمایند و در صورتیکه صلح فیمابین آنطایفه و دولت بهیهٔ انگلیس اتفاق شود باز هر وقت دولت علیهٔ ایران خواهند جنگ و جدال با آنطایفه شود ... تجهیز لشکر و تسلیم بدولت ایران خواهند داد و دولت انگلیس بشرط فرصت و قدرت بقدر اقتدار استعانت مضایقه نخواهند کرد

فصل چهارم — چون قرار داد مملکت ایران این است که در حسب قرار منشأ شنشاهی داده شود قرار داده نخواهد که بعوض عسکر از دولت بهیهٔ انگلیس داده شده چنانچه در این ماده مرقوم است ایلچی آن دولت بهیه برصحه ممکن شود زودتر و بیشتر مهیا سازی نماید

فصل پنجم — هرگاه طایفهٔ افغان را با اولیای دولت بهیهٔ انگلیس تنازع و جدال روی دهد اولیای دولت علیهٔ ایران بتعیین ... صلاح و مصلحت امنای دولت بهیهٔ انگلیس ... و امداد نمایند و وجه اخراجات آن از اولیای دولت بهیهٔ انگلیس گرفته از قراری که در میان ... قطع و فصل خواهد کرد و اگر جنگ و نزاع فیمابین دولت علیهٔ ایران و افغان اتفاق افتد اولیای دولت بهیهٔ انگلیس را در آن کار بهیچ طرف کمک و امدادی نخواهند داد مگر اینکه بخواهش طرفین واسطهٔ صلح گردند

فصل ششم

فصل ششم [هفتم] — در صورتیکه در دریای قلزم جنوب و سایر جاها لشکر دولت ایران خواهش فرماید در این خصوص امر ... جنگ ساخته باشد و دیگر بکمک آن ... بتعلیم و عملیات کشتی‌سازی و غیره از دارالسلطنه لندن و هم از بنادر هندوستان عطا نماید در ولایت ایران حاضر و کرابه و اجرت هر یک ... در حسب و خرج آن بار کار باشد جمیعاً دولت علیهٔ ایران خواهد داد از قراریکه با ایلچی دولت بهیهٔ انگلیس داده خواهد شد

فصل هفتم [هشتم] — اگر از رعیت‌های ایران کسی بخواهد دشمنی کند و یاغی شود و فرار بمملکت انگلیس نماید بمحض اشارت امنای دولت علیهٔ ایران آن کس را از ولایت خود بیرون کنند و اگر بیرون نرود او را گرفته روانهٔ ایران نمایند و در صورتیکه پیش از رسیدن آن کس بولایت مزبوره اشارتی از امنای دولت علیهٔ ایران درباره او بحاکم آنجا نرسد آن کس را رخصت فرود آمدن ندهند و اگر بعد از ممانعت آن کس فرود آید او را گرفته روانهٔ ایران نمایند

فصل هشتم [نهم] — اگر در بحر خزر دولت علیهٔ ایران را امدادی در کار شود دولت بهیهٔ انگلیس بشرط امکان و فراغ بال و دقت کشتی جنگی و ملاحان بدهند و مخارجات آن را از آن برآورد آن وقت قطع و فصل کرده باز یافت نمایند و کشتی‌ها از بنادر خزر و جاهای دیگر که امنای دولت علیهٔ ایران خواهند داخل نموده جز دریای ... رخصت عبور ... ننمایند

فصل نهم [دهم] — در حسب حال و عمله و تعلیم و غیره روزنامه دولت بهیهٔ انگلیس خواهند داد و لیکن کاه چون دولت علیهٔ ایران با کسی که بسبب آن شخص ... از غایت حسن دادن ... بهره نباشد لهذا از دو غایت در حسب تفصیل زیادی حال ... که آنان در رکاب ظفر انتساب شاهنشاه علیهٔ ایران خدمت خدمت خواهند نمود و هر یک از حال مراتب ... میرزا بزرگ ...

[illegible signature block]

[illegible] ... قرارداد ... [illegible]

فصل یازدهم [illegible]

[illegible]

فصل دوازدهم چون از قدیم ... [illegible]

[illegible] ... دولت بهیه انگلیس ... دولت علیه ایران ... [illegible]

[illegible] ... تمت الفصول ... [illegible]

بتاریخ ۱۴ ... مارچ سنه ۱۸۱۲ عیسویه مطابق ۲۹ شهر صفر المظفر ۱۲۲۷ هجریه ... [illegible]

فی دار السلطنة طهران ... [illegible]

صورت عهدنامه تجارتی که فیمابین دولتین بهیتین ایران و انگلیس در سنه ۱۲۵۷ [1841] انعقاد یافته

چون ... [illegible] ... دولتین ... ایران و انگلیس ... [illegible]

[illegible]

فصل اول — [illegible]

[illegible]

فصل دویم — [illegible]

[illegible] ... بتاریخ ... ۱۲۵۷ هجریه مطابق ۲۸ اکتبر ۱۸۴۱ عیسویه ... [illegible]

صورت و سواد قرارنامه ایست که مابین دولت ایران و انگلیس در باب غلام و کنیز سیاه داده شده

دولت ایران قرار ... [illegible]

[illegible]

تفحص غلام و کنیز ... کشتی ... دولت انگلیس ... [illegible]

... [illegible] ...

... ایران ... کشتیهای انگلیس ... [illegible]

... [illegible] ...

... دولت علیه ... کشتیهای دولت انگلیس ... [illegible]

... [illegible] ... دولت ایران ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ... دولت علیه ... [illegible]

... غلام و کنیز ... ایران ... [illegible]

... [illegible] ...

... غلام و کنیز ... [illegible] ... دولت انگلیس ... [illegible]

... قرارنامه ... [illegible]

... ایران ... ربیع الاول ۱۲۹۷ ... [illegible]

سنه ۱۲۹۹

صورت دستورالعمل عالیجاه میرزا محمود خان احتشام ... وزارت امور خارجه در باب غلام و کنیز

... [illegible] ...

... انگلیس ... [illegible] ... دولت علیه ... غلام و کنیز ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ... دولت علیه ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ... غلام و کنیز ... [illegible]

... [illegible] ...

... غلام و کنیز ... [illegible]

دفعه اول ... [illegible]

... غلام و کنیز ... [illegible]

... [illegible] ... غلام و کنیز ... [illegible]

و کنیز ... [illegible]

دفعه ثانی ... [illegible]

... [illegible] ... دفعه ثالث ... [illegible]

... دولت علیه ... غلام و کنیز ... [illegible] ... دولت انگلیس ... [illegible]

... [illegible] ... دولت علیه ... [illegible]

در صورتی است که از یک کشتی ... دفعه ... قرارداد ... دولت علیه ... [illegible]

... [illegible] ... دولت علیه ... [illegible]

... [illegible] ... دولت بهیه انگلیس ... [illegible] ... غلام و کنیز ... [illegible]

... دولت علیه ... [illegible] ... دولت بهیه انگلیس ... [illegible]

... [illegible] ... دولت علیه ... [illegible]

... [illegible] ... ۱۲۹۷ ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ...

تحریراً فی غره ربیع الاول ۱۲۹۷ ... [illegible]

... جناب صدراعظم ... دولت انگلیس ... تحریراً در

۱۰ ربیع الثانی ۱۲۹۹ هجری

قرارنامه دولت علیه ایران با عالیجاه فطانت همراه تامسن صاحب وزیر مختار انگلیس در باب هرات

دولت ایران قرار میدهد ... [illegible]

... [illegible] ... دولت علیه ایران ... [illegible]

... هرات ... [illegible] ... ایران ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ... دولت ایران ... [illegible]

... [illegible] ... دولت انگلیس ... [illegible]

... دولت ایران ... [illegible]

... دولت ایران ... هرات ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... هرات ... [illegible]

... [illegible] ... ایران ... [illegible]

... دولت ایران ... [illegible]

دولت ایران قرار ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ... دولت ایران ... [illegible]

... دولت ایران ... دولت انگلیس ... [illegible]

از طرف دولت انگلیس ... [illegible] ... قرارنامه ... [illegible]

... [illegible] ... ۱۲۹۹ ... [illegible]

... [illegible] ... ۱۲۹۹ ... [illegible]

دارد درجه اعتبار ساقط خواهد بود و اگر خارجی از اجنبی افاغنه و غیره خواسته باشد در خاک و دولت افغانستان [illegible] استقلال
آن [illegible] دولت ایران از دولت انگلیس خواهش نماید دولت انگلیس در ممانعت و نصیحت [illegible] آنها کوتاهی
ننماید [illegible] به حالت استقلال خود باقی بماند ۲ محرم الحرام ۱۲۶۹ [illegible]

صورت احتجاجی است که با عالیجاهان مستر [illegible] و مستر موری ایلچیان دولت بهیه انگلیس [illegible]

[illegible] دولت بهیه انگلیس [illegible] قرار [illegible] حجت [illegible]

حجت اول — [illegible] حجت [illegible] عهدنامه [illegible] مجمله و معضله است [illegible]
[illegible] صلح حقیقة واقع نشود [illegible] دولت بهیه انگلیس از عهده [illegible] قرارداد [illegible] و این صلح [illegible] با روسیه
حقیقة مشروط به استرداد ولایات [illegible] پای تخت روسیه رفته است عهدنامه معضله [illegible]
[illegible] عهدنامه معضله [illegible] در حقیقه صلح [illegible] است [illegible] خواهیم [illegible]
[illegible] با روسیه مشروط به استرداد ولایت است [illegible] کاغذهای ایلچی بزرگ [illegible]
[illegible] عهدنامه معضله [illegible] از عهده [illegible]
تحقق مصالحه [illegible] تمام آن و این [illegible] حجت [illegible] ایلچی [illegible] حجت [illegible]
[illegible] ایلچی [illegible] حکم [illegible] عهدنامه
مجمله و معضله [illegible] کاغذهای [illegible] مصالحه و تمام آن قرارداده ایم

حجت دوم — [illegible] ایلچی بزرگ [illegible] ایلچی بزرگ انگلیس [illegible]
[illegible] از دولت بهیه [illegible] و کاغذهای
وزرای دولت بهیه [illegible] و دیگر [illegible]
ایران و روس [illegible] مصالحه روسیه [illegible]
در جنگ [illegible] ایلچی [illegible] مصالحه و واسطه صلح [illegible] جنگ [illegible] انگلیس
[illegible] این صلح [illegible] و این صلح را [illegible] دولت ایران [illegible] دولت خود [illegible] این صلح [illegible]
و در [illegible] قرار و مدار استرداد ولایات [illegible] عهدنامه مجمله [illegible] معتقد [illegible]
[illegible] استرداد ولایات [illegible] دولت انگلیس [illegible] کاغذها [illegible]
دولت انگلیس [illegible] ایلچی بزرگ [illegible] پادشاه [illegible]
و [illegible] وزرای بزرگ [illegible] دولت [illegible] قرار مصالحه مجمله [illegible]
به آن دولت [illegible] ایلچی بزرگ آن دولت [illegible] صلح [illegible]
[illegible] آن دولت بهیه [illegible] ایلچی [illegible] دست داریم [illegible]
و ولایات [illegible] را از دولت انگلیس میخواهیم [illegible] استرداد [illegible] عهدنامه معضله [illegible] ایلچی بزرگ [illegible]
[illegible] قرارداده است به اتمام [illegible]

حجت سیم — در این حجت قطع نظر از [illegible] ایلچی بزرگ آن دولت [illegible]
[illegible] حجتی صریح [illegible] عهدنامه معضله [illegible]
دولت انگلیس [illegible] حجت ایلچی بزرگ [illegible] در حقیقه حجت دولت [illegible]

[illegible] دولت بهیه [illegible] انگلیس [illegible] به خلاف خود [illegible] انگلیس
در باب [illegible] انگلیس [illegible] دولت علیه ایران [illegible]
بهیه انگلیس [illegible] سلاطین انگلیس [illegible] سلاطین انگلیس [illegible]
[illegible] حضرت [illegible] دولت [illegible]
[illegible] در حقیقة [illegible] سلاطین انگلیس
[illegible] روس [illegible]
[illegible] دولت علیه [illegible] دولت علیه [illegible]
انگلیس [illegible]
[illegible] حضرت [illegible]

صورت عهدنامه صلح که فیمابین اعلیحضرت شاهنشاه ممالک ایران و اعلیحضرت ملکه انگلیس بسته شده

چون اعلیحضرت [illegible] اعلیحضرت شاهنشاه ممالک ایران و اعلیحضرت شاهنشاه انگلیس [illegible]
[illegible]
[illegible] و مطلوب اعلیحضرت [illegible] ایران [illegible]
[illegible] اعلیحضرت [illegible] انگلیس [illegible]
[illegible] دولت انگلیس [illegible] اعلیحضرت [illegible] انگلیس [illegible]
[illegible] دولت انگلیس [illegible] اعلیحضرت [illegible]
[illegible] فصول ذیل را [illegible]

فصل اول — [illegible] فیمابین اعلیحضرت شاهنشاه ایران و اعلیحضرت شاهنشاه انگلیس [illegible]
فیمابین [illegible] ممالک [illegible] صلح و دوستی دائمی خواهد بود

فصل دویم — چون [illegible] فیمابین دولتین ایران و انگلیس صلح برقرار گردید [illegible] انگلیس [illegible]
انگلیس [illegible] ایران [illegible]

فصل سیم — [illegible]

فصل چهارم — اعلیحضرت شاهنشاه ایران [illegible] انگلیس [illegible]
[illegible] ایران [illegible] وقت جنگ [illegible] انگلیس [illegible]
[illegible] خواهد بود

فصل پنجم — اعلیحضرت شاهنشاه ایران متعهد [illegible]
ایران را از شهر و ملک هرات و سایر [illegible] افغان [illegible]
تسلیم خواهد بود

فصل ششم — اعلیحضرت شاهنشاه ایران [illegible] هرات و ممالک افغان
[illegible] هرات و ممالک افغان [illegible] اعلیحضرت [illegible]

تعهد میکند که از این ببعد به هیچ وجه در امور داخله افغانستان مداخله ننماید اعلیحضرت شاه وعده میدهند استقلال هرات
و تمام افغانستان را اعتراف (تصدیق) نمایند و هرگز به استقلال ممالک مزبوره مداخله نکنند و در صورت منازعه فیمابین دولت ایران
و ممالک هرات و افغانستان دولت ایران متعهد میکند اصلاح آن را رجوع به اهتمامات دوستانه دولت انگلیس نماید
و اقدام بجنگ نکند مگر در صورتیکه اهتمامات دوستانه دولت انگلیس مثمر ثمری نشود و از طرف دیگر دولت انگلیس متعهد میشود
در همه وقت اعتبار خود را در ممالک افغان بکار برد و نگذارد از آنها و یکی از آنها باعث هیچ نوع رنجش از برای دولت
ایران بشود و اگر دولت در وقوع کدورت رجوع بدولت انگلیس نماید دولت انگلیس نهایت کوشش را خواهد نمود
در منازعات فیمابین را از روی حق و مطابق شأن دولت ایران اصلاح نماید

فصل هفتم —— در صورتیکه از جانب هرات و ممالک افغان بر سرحدات ایران تجاوزی شده باشد و تنبیه بایسته
داده نشود دولت ایران حق خواهد داشت که بجهة دفع و تنبیه جانب متعدی اقدام بحرکات جنگی نماید اما این مراتب
مسلم و مقرر است که هر لشکر از جانب دولت ایران که بجهة مقصود مزبور از سرحد تجاوز نماید بعد از حصول مقصود خود
بخاک خود خواهد برگشت و استعمال حق مزبور را بهانه توقف دائمی یا الحاق شهری یا جزوی از ممالک
مزبوره بممالک ایران نشود

فصل هشتم —— دولت ایران تعهد میکند که بعد از مبادله تصدیق نامهای این عهدنامه جمیع اسرائی که در حین جنگ
در افغانستان بتصرف عساکر ایران افتاده باشند بدون عوض فوراً آزاد نماید و همچنین جمیع افاغنه که بطور گروی یا بجهة
اعتبار در هر جائی از ممالک ایران مقید باشند بطور آزاد خواهند بود بشرط اینکه افاغنه هم از طرف خود اسرا و
مقیدین ایرانی را که در دست آنها باشد بدون عوض فوراً آزاد نمایند دولتین مساعدتی در صورت لزوم مأمورین منصب
خواهند کرد که شرایط این فقره را معمول دارند

فصل نهم —— دولتین علیتین تعهد میکنند که در باب نصب و اعتراف قنسولهای جنرال و قونسولها و وکلای قونسول و آژان تجارت
هر یک از این دو دولت در ممالک دیگری بهمان حالت دول کاملة الوداد رفتار خواهند داشت و رفتار با تبعه و تجارت
ایشان در هر باب بطوری خواهد شد که با رعایا و تجارت دول کاملة الوداد میشود

فصل دهم —— فوراً بعد از مبادله تصدیق نامهای این عهدنامه سفارت انگلیس بطهران مراجعت خواهد کرد در حالتیکه
دولت ایران راضی شده که سفارت مزبوره را با شرایط عذرخواهی و تشریفات مندرجه در شرح علیحده
که امروز وکلای طرفین امضا داشته

فصل یازدهم

دولت ایران تعهد میکند که در مدت سه ماه بعد از مبادله تصدیق نامها یک نفر مأمور تعیین نماید که با
یک نفر از دولت انگلیس مطالبات نقدی جمیع رعایای انگلیس از دولت ایران را تحقیق و تشخیص نماید و دولت
ایران هر یک از این مطالبات را که بتصدیق آن مأمورین قرار داده شد یکدفعه یا بقسط خواهد داد در مدتی که
بیشتر از یکسال از تاریخ حکم آن مأمورین نباشد و آن مأمورین نیز تحقیق و تشخیص خواهند کرد ادعای رعایای ایران
و رعایای دول دیگر را که تا وقت عزیمت سفارت انگلیس از طهران در زیر حمایت انگلیس بوده اند و از آن
ببعد ترک حمایت مزبوره نکرده اند

فصل دوازدهم بعد از انقضای آنچه در فصل سابقه مقرر شد دولت انگلیس این حق را ترک و انکار خواهد کرد که حمایت کند
بعد از این هیچیک از رعایای ایران را که بالفعل در نوکری سفارت و قونسولخانهها و وکلای قونسول انگلیس نباشند
بشرط اینکه چنین حقی بدول دیگر داده نشود و در این باب و در جمیع خصوصیات دیگر دولت انگلیس مطالبه میکند

و دولت ایران هم تعهد مینماید که همان امتیازات و مساعدات در ممالک ایران بدولت انگلیس و رعایای آن داده خواهد شد که بدول
کاملة الوداد و رعایای آنها داده میشود

فصل سیزدهم دولتین علیتین بموجب حکم این فصل تعهد میکنند قراردادی که در ماه اغوست سنه ۱۸۵۱ عیسوی مطابق شوال ۱۲۶۷ در باب منع
تجارت غلام و کنیز در خلیج فارس فیمابین دولتین منعقد گشته است و علاوه برآن تعهد میکنند که قرار مزبور را بعد از انقضای مدت برقراری آن
که ماه اغوست سنه ۱۸۶۲ عیسوی است تا مدت ده سال دیگر برقرار خواهند کرد و بعد از آن نیز تا وقتی که
از جانبین یک اعلام رسمی قرار مزبور را موقوف بدارد اعلام مزبور رسمیت نخواهد داشت مگر یکسال بعد از اطلاع آن

فصل چهاردهم بعد از مبادله تصدیق نامهای این عهدنامه عساکر انگلیس از ارتکاب کل حرکات خصمانه نسبت بدولت و مملکت ایران
ترک خواهند کرد دولت انگلیس متعهد میشود علاوه برآن تعهد میکند که بمجرد اینکه قرارداد تخلیه هرات و ممالک افغان از عساکر ایران و همچنین قبول
وزرای سفارت انگلیس بطهران کاملاً مجری شد عساکر انگلیس بی تأخیر از جمیع ولایات و اماکن و جزائر متعلق بایران دور خواهند شد
لیکن دولت انگلیس تعهد میکند که در این اثنا سرکرده عساکر انگلیس عمداً هیچ حرکتی در تضعیف اطاعت رعایای ایران
نسبت باعلیحضرت شاهنشاه ایران نخواهد کرد بلکه تقویت اطاعت مزبوره نهایت منظور دولت انگلیس است و علاوه برآن
دولت انگلیس تعهد میکند که بقدر امکان رعایای ایران از زحمت حضور عساکر انگلیس محفوظ خواهند بود و همچنین آذوقه که عساکر انگلیس
لازم داشته باشند دولت ایران تعهد میکند که بکارگذاران خود حکم کند که در فراهم آوردن آن عساکر انگلیس را اعانت کنند و نیز دولت
انگلیس تعهد میکند که در حین آذوقه بابت و قیمت آن از روز ورود از جانب امرای انگلیس نقد داده خواهد شد

فصل پانزدهم عهدنامه حالیه مصدق خواهد شد و تصدیق نامهای آن مبادله خواهد شد در بغداد در مدت سه ماه یا زودتر هرگاه ممکن شود
بجهة اثبات سطورات فوق ایلچیان طرفین این عهدنامه را امضا و بمهر خود ممهور نمودند در پاریس در چهار نسخه در هفتم رجب ۱۲۷۳
هجری تحریر یافت —— (مهر مبارک فرخ خان امین الدوله سفیر کبیر دولت ایران) (مهر و امضای کاولی)

مهر و خط مبارک اعلیحضرت همایون ناصرالدین شاه قاجار ۱۲۷۳ مهر مبارک ... زده میشود
صدر اعظم دولت علیه ایران میرزا آقاخان ... ۱۲۷۲ دستخط اعلیحضرت ویکتوریا ملکه ممالک متحده
بریتانیا و ایرلند بالطاف الهی ملکه بریتانیای اعظم و ایرلند و حافظ و فاداری دین و غیره برهمه و خصوص آنکه از
اینجهة راغب است ... چون عهدنامه صلح فیمابین ما و برادر مکرم ما پادشاه ایران
... و مهر نمودند در پاریس در روز چهارم ماه مارچ ... برادر مکرم ما ... آن اشخاص که مخصوصاً اختیار
و اقتدار تام و تمام از جانب ما و برادر مکرم ما داشته اند ... عهدنامه ... از همین قرار است ... و ما هم نیز
عهدنامه مذکوره را ملاحظه نموده قبول کردیم و قرار دادیم همین عهدنامه را در جمیع فصول و فقرات و اجزا و فردا فرد چنانچه ...
تحسین و تصدیق و برقرار میداریم از جانب خود و اولاد و جانشینان خود و بقول شاهانه خود تعهد
در باب آنست ... و امضا مجرا داریم ... و کلیه فقرات مندرجه در عهدنامه سابق الذکر را و ابداً تجاوز از آن
و تخلف ... و نخواهیم گذاشت که ... و تعهد ... دولت دیگر ... و برای تصدیق ...
... مهر بزرگ دولت متحده بریتانیای اعظم و ایرلند خود را ... این نوشته که بدستخط شاهانه ...
خود ... مهر کردیم در دیوانخانه عمارت ... تحریر داده شد بتاریخ ... رجب ۱۲۷۳ هجری مطابق ... سال هزار و هشتصد و
۱۲۵۷ عیسوی و سال بیستم سلطنت ما

صورت عهدنامه ایست که در تاریخ ۱۰۴۹ فیمابین پادشاه رضوان جایگاه شاه صفی

[illegible] سلطان [illegible] سلطان روم [illegible]

بسم الله الرحمن الرحیم

لاحول ولاقوة الا بالله العلی العظیم [illegible] والصلوة والسلام علی نبیه الکریم

محمد [illegible]

اما بعد [illegible]

[illegible] الذین عاهدوا [illegible] والموفون بعهدهم اذا عاهدوا

[illegible]

صورت عهدنامه ایست که فیمابین خاقان خلدمکان علیین آشیان نادرشاه بهشت جایگاه علیه الرحمة والرضوان و سلطان محمود خان سلطان روم در سنه ۱۱۶۰ هجری نبوی [illegible] پذیرفته است

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله الذی [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

اما بعد [illegible]

[illegible]

آساسش صلحی که [illegible] خاقان سلطان روم [illegible] رقیمه [illegible] که در این [illegible]

[illegible] **شروطی** [illegible]

[illegible]

[illegible] دولت علیه [illegible]

قائم و برقرار داده شد

مادهٔ اولی — [illegible]

[illegible]

مادهٔ ثانیه — [illegible] دولت در ایران و در [illegible]

[illegible] داده شود

مادهٔ ثالث — [illegible] هر یک که [illegible]

[illegible]

تذییل — [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] دولت علیه [illegible]

[illegible]

فمن نکث فانما ینکث علی نفسه ومن اوفی بما عاهد علیه الله فسیؤتیه اجرا عظیما

وحرر ذالک فی شهر محرم سنة ۱۱۶۵

صورت و سواد نامه ایست که از جانب خاقان سرور فتحعلیشاه بسلطان محمود خان سلطان روم نگارش شده

بسم الله الرحمن الرحیم

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] فالحمد لله علی عظیم نعمته وعمیم رحمته والصلوة والسلام علی نبیه النبیه ورسوله الوجیه الذی عرف الحق والدین وعلی آله واصحابه المرسلین [illegible]

[illegible]

[illegible] سلطان محمود [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] وکفی بالله شهیدا [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] علم الله تعالی [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

صورت سواد نامه ایست که از جانب ولیعهد رضوان مهد مرحوم مبرور نایب السلطنه عباس میرزا انور الله مرقده بسلطان محمود خان سلطان روم بتوسط قاسمخان سرهنگ پیاده افواج نظام ایفاد شد

[illegible]

دیگر تعدی کرده اند [illegible] با کراه و جبر [illegible] نقض شده [illegible] ترک [illegible]
[illegible] دولت [illegible] و التفات [illegible] واگذار [illegible]
[illegible] و تقبل [illegible] خواهد [illegible] مصلحت جانبین [illegible]
[illegible] دولت [illegible] مهمات [illegible] آن [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] صلح [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

صورت قرارنامه فارسی که فیمابین دولتین ایران و روم استقرار یافته است

غرض از تحریر این کلمات و ترقیم این [illegible] دلالت [illegible] آنکه چون فیمابین [illegible] دولت علیه [illegible] ادام الله دوامها [illegible] دولت علیه عثمانیه بعضی عوارض و مشکلات حدوث و وقوع یافته [illegible] دولتین [illegible] سلم و صلح [illegible] ایران [illegible] صلح [illegible] ارکان [illegible] دولتین علیتین [illegible] اعلیحضرت [illegible] (محمدشاه قاجار) [illegible] میرزا محمد تقی خان [illegible] (عبدالمجید خان) [illegible] انوری زاده [illegible] محمد انوری [illegible] دولت علیه عثمانیه [illegible] دولتین [illegible] در این [illegible] منعقده [illegible]

فقره اول — دولتین علیتین اسلام قرار میدهند [illegible] مطالبات نقدیه طرفین را که تا حال از یکدیگر کرده اند [illegible] ترک کنند و [illegible] مذکوره در فقره چهارم [illegible]

فقره دویم — دولت ایران تعهد میکند که جمیع اراضی مسطحه ولایت زهاب یعنی اراضی جانب غربی آن را به دولت عثمانیه ترک کند و دولت عثمانیه نیز تعهد میکند که جانب شرقی ولایت زهاب یعنی جمیع اراضی جبالیه آن را با دره کرند به دولت ایران ترک کند و دولت ایران قویا تعهد میکند که در حق شهر و ولایت سلیمانیه از هر گونه ادعا صرف نظر کرده به حق تملکی که دولت عثمانیه در ولایت مزبوره دارد وقتا من الاوقات یک طور دخل و تعرض ننماید و دولت عثمانیه نیز قویا تعهد میکند که شهر و بندر محمره و جزیره الخضر و لنگرگاه و هم اراضی ساحل شرقی یعنی جانب یسار شط العرب را که در تصرف عشایر متعلقه مسلمه ایران است بملکیت در تصرف دولت ایران باشد و علاوه براین حق خواهد داشت که کشتیهای ایران بازادی تمام از محلی که به بحر منصب میشود تا موضع الحاق حدود طرفین در نهر مزبور آمد و رفت نمایند

فقره سیم — طرفین معاهدتین تعهد میکنند که باین معاهده حاضره سایر ادعاهای خودشان را در حق اراضی ترک کرده از جانبین بلاتاخیر مهندسین و مامورین تعیین نمایند که برای تعیین حدود [illegible] ما بین دولتین را قطع نمایند

١٢٩١

فقره چهارم — طرفین قرار داده اند که خسارتی که بعد از قبول اخطارات دوستانه دولتین [illegible] واقع شده [illegible] از طرفین [illegible] و هم [illegible] مأمورین [illegible] و حقوق شود [illegible]

فقره پنجم — دولت عثمانیه وعده میکند که شاهزادگان فراری ایرانی را در بروسه اقامت داده [illegible] و [illegible] ایران [illegible] دولت [illegible]

فقره ششم — تجار ایران رسم گمرک اموال تجارت خودشان را [illegible] قیمت [illegible] نقدا [illegible] منعقده ارزنة الروم در سنه

۱۲۳۸

[illegible] ادا کرده [illegible] تجارت [illegible] مطالبه نشود

فقره هفتم — دولت عثمانیه وعده میکند که بموجب عهدنامه سابقه [illegible] در حق زوار ایران [illegible] از هر نوع تعدیات بری بوده [illegible] در ممالک دولت عثمانیه [illegible] و همچنین تعهد میکند [illegible] فیمابین دو دولت اسلام [illegible] زوار ایرانیه در ممالک دولت عثمانیه [illegible] تبعه ایرانیه [illegible] از هر نوع ظلم و تعدی [illegible] محفوظ [illegible] تجارت [illegible] بجمیع ممالک عثمانیه [illegible] نصب [illegible] دولت عثمانیه قبول نماید [illegible] در حق [illegible] دولت ایران تعهد میکند [illegible] از طرف دولت عثمانیه [illegible] و [illegible] دولت عثمانیه [illegible] ایران [illegible]

فقره هشتم — دولتین علیتین اسلام تعهد میکنند که [illegible] عشایر [illegible] دولتین [illegible] قرار داده [illegible] و عشایری که تبعیت آنها مشتبه است [illegible]

١٣٠١

[illegible] فقره نهم — جمیع [illegible] معاهده [illegible]

در [illegible] که [illegible] این [illegible] کلمه [illegible] در این [illegible] مندرج [illegible] حکام
و [illegible] آن [illegible] و فیمابین دولت علیه قرارداد [illegible] و [illegible] در طرف [illegible]
از جانب [illegible] جنرال [illegible] و تصدیق [illegible] آن [illegible] ۱۲۳۸
[illegible]

صورت عهدنامه ایست که فیمابین خاقان خلد آشیان فتحعلی شاه مغفور و سلطان محمود خان [illegible]

بسم الله الرحمن الرحیم

غرض از تحریر این [illegible] آنکه در این [illegible] حدوث بعضی عوارض در میان دولتین علیتین [illegible] و روابط صلح و صفا
و صرف [illegible] و [illegible] تبدیل [illegible] و حضرت [illegible] حرب [illegible] گشته از [illegible] مقتضیات [illegible]
و [illegible] طرفین [illegible] و وقوع [illegible] حدود [illegible] و دولت [illegible]
از جانبین [illegible] فیمابین [illegible] رغبت و رافت [illegible] و [illegible] فرمان [illegible] ممالک ایران [illegible]
فتحعلیشاه قاجار [illegible] ولیعهد دولت علیه ایران **عباس میرزا** [illegible]
گشته از جانب دولت علیه عثمانی نیز [illegible] سلطان محمود خان [illegible]
[illegible] وکالت نامه [illegible]
[illegible] عهدنامه [illegible]
[illegible] **ارزنة الروم** بتاریخ ۱۲۳۸ هجری [illegible] که [illegible]
و شرایط سابقه [illegible] حجاج و زوار و تجار و [illegible]
[illegible] دولتین علیتین [illegible]
در [illegible] دولتین علیتین [illegible] و مقتضی [illegible]

شرایط — [illegible] دولتین علیتین [illegible]
در [illegible] صورت [illegible] وقوع [illegible] حدود دولت [illegible]
[illegible] دولت علیه فخیمه ایران [illegible]
[illegible] تاریخ این تمسک [illegible] روز [illegible]
این [illegible] طرفین [illegible] و [illegible] آنچه [illegible]
[illegible] طرفین [illegible]

مادهٔ اول — طرفین دولتین علیتین را [illegible]
[illegible] در جمله [illegible]
[illegible] از طرف دولت علیه ایران [illegible]
[illegible] اگر [illegible] طرفین [illegible]
ایران و وزیر بغداد [illegible] دولتین [illegible]

مادهٔ دوم — [illegible] از اهالی ایران [illegible]
[illegible] حجاج و تجار و زوار [illegible]

[illegible] حجاج [illegible] تجارت [illegible] جنس [illegible]
[illegible] تجارت [illegible] گمرک [illegible] طرف دولت ایران نیز [illegible] عثمانی
و اهالی [illegible] شرایط سابقه فیمابین در حق حجاج و تجار دولت علیه ایران [illegible]
از جانب [illegible] حجاج ایران [illegible] دولت عثمانی [illegible] رعایت [illegible]
[illegible] حرمین [illegible] ایران [illegible]
و در [illegible] دولتین [illegible]
[illegible] دولت ایران [illegible]
[illegible] دولت [illegible] دولت ایران [illegible]
علیه عثمانی [illegible] تجارت [illegible] گمرک [illegible]
[illegible] گمرک [illegible] ایران [illegible]
[illegible] دولتین علیتین [illegible]
بمقتضای [illegible]

مادهٔ سیم — آنچه [illegible] دولتین [illegible] عثمانی [illegible]
[illegible] ممالک ایران [illegible]
[illegible] دولت علیه عثمانی
[illegible] ایران [illegible] عثمانی [illegible]
[illegible] دولت بهیه ایران [illegible] عثمانی [illegible]
[illegible] دولت عثمانی [illegible] دولت بهیه ایران [illegible]
[illegible] **مادهٔ چهارم** — [illegible]
[illegible] دولت علیه عثمانی [illegible] دولت بهیه ایران [illegible] دولت فخیمه ایران [illegible] عثمانی [illegible]
[illegible]

مادهٔ پنجم — آنچه در دارالسلطنه [illegible] ممالک دولت علیه عثمانی [illegible]
[illegible] از تاریخ این تمسک بمدت شصت روز [illegible]
[illegible] دولت علیه ایران [illegible]
[illegible] حجاج و تجار [illegible] ممالک عثمانی [illegible]
[illegible] دولت ایران [illegible] عثمانی [illegible]
[illegible]

مادهٔ ششم — در ممالک دولت عثمانی [illegible] طرفین
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

مادهٔ هفتم — [illegible]
[illegible] دولتین علیتین [illegible]

باب امنیت و منفعت و حمایت تبعه دولت علیه ایران که براً و بحراً به ممالک عثمانی تردد و اقامت نمایند همه‌جا از قوت
تبلیغات و اظهارات شفاهیه و کتبیه حکومت محلیه خواهند آورد و همچنین هرگاه در حق اموال و اشخاص عثمانی که تبعیت از طرف
تبعه دولت ایران ظاهر شود کارپردازها و وکیل کارپردازها شفاهاً و کتباً به اجرای تبلیغات لازمه اقدام خواهند کرد و اگر
تبعه ایران لازم شود به ممالک ایران فرستاده شوند کارپردازها و وکیل کارپردازها روانه ایران خواهند نمود و در صورت لزوم
خواهند توانست در فرستادن آنها از تبعیت دولت حکومت محلیه رجوع نمایند و حکومت محلیه حسب اظهارات ... لازمه
معاونت را بعمل خواهند آورد در خصوص ترکه تبعه ایران که در ممالک عثمانی فوت کرده باشند چون به اجرای قواعد ترکه آنها و
تحریر و ضبط آن کارپردازها و وکلای کارپردازها راجع است در صورتیکه از جانب تبعه عثمانی در حق ترکه ادعائی و دعوائی بشود
در محاکم محلیه متعلقه به عمل آورده و قطع نظر ... رسیدگی خواهد شد **خامساً** — تبعه ایران در خصوص رسم ... که
ممالک عثمانی تردد و سیاحت می‌نمایند به وسیله تذکره که مهمل باشند و تذکره مرور لازم است که آنرا در حق سایر تبعه خارجه
مرعی الاجرا است آنرا ... به صنعت تذکره لازمه بوده ... از این جهت دارد که خواهد کردید
سادساً — چون تبعه ایران در ممالک عثمانی اقامت دارند بصنعت تبعیت لازمه ... سرباز ... از خدمات
و تکالیف در خصوص منحصر به تبعه عثمانی است، نه خدمت و به هدایت عسکریه مستثنی خواهند بود
سابعاً — هرگونه دعاوی و مرافعاتی که در میان تبعه دولت ایران تحت ... به معرفت کارپردازها انجام داده خواهد
شد و اگر در اینگونه مرافعات آنها به حکومت محلیه رجوع نمایند لازمه معاونت فیصل خواهد داد
ثامناً — هر گاه از طرف دولت عثمانی به خصوص ... تبعه ایران ... کارپردازهای خودشان ... حکم خواهد دید
و ... که تبعه ... کارپردازهای خودشان ... از جانب حکومت ... عمل خواهد شد
تاسعاً — اگر یکی از تبعه ایران بخواهد ترک تبعیت عثمانی نموده ... در حق ... تبعه ... است
لازمه آن ... خواهد شد ... از تبعه دولت علیه ایران بعد از ... به تبعیت عثمانی قبول نخواهد کردید
عاشراً — چون اجرای ... در حق تبعه عثمانی که در ممالک ایران اقامت دارند ... لهذا هر کدام از قواعد
... که در حق تبعه ایران در ... در حق تبعه عثمانی که در ممالک محروسه ایران اقامت دارند در حق
کرده شود ... از اجرای ... در حق تبعه دولت علیه ایران که در ممالک عثمانی ... صرف نظر خواهد شد
... از طرفین مرعی خواهد بود **حادی عشر** — اگر از جانب دولت علیه ایران
خواسته شود تبعه ایران از حقوق تصرف املاک ... در باب ... نوشته خواهد شد و ... تنظیم
قرارنامه مذکوره کیفیت تصرف املاک ... سابق خواهد بود — **ثانی عشر** — اگر از جانب دولت ایران
بخواهد تبعه ایران با تبعه عثمانی ازدواج کنند در خصوص ... و ... خواهد شد
ثالث عشر — در خصوص ... که در میان دولتین ... تبعه ایران و تبعه ... تعیین ...
... قرارداده در باب ... سفارت سنیه ایران و ... مرعی الاجرا خواهد بود
خاتمه — در ... از ... بعد ... فصل ... تبعه دولت ایران در ممالک عثمانی ... و تبعه
عثمانی در ممالک محروسه ایران ... از امتیازات ... که ... در حق ... دول ... بهره‌مند ... عادت ... هستند
بهره‌مند باشند و ... که ... بهره‌مند خواهند گردید
از فوائد خصوصیه ... فصل مذکوره نموده از جانب دولت علیه ایران ... از جانب دولت عثمانی نیز
سمت اجرا نخواهد یافت — ... از ... سفارت سنیه ... کارپردازها

... **خاتمه** — هر آنچه از ... و ... در فوق مذکور است
محرره ... قرارداده شده از طرفین ... معمول ... و ... سفیر
از جانبین ... کرده ... دولت ... حالت ... رابطه
... تاریخ این ... مدت ... روز در ... به ... تعیین کرده
طرفین ... و ... حقیقه ... تمام
... و ... که دولت ... در
... از جانبین ... دولتین ... از جانب
نظر ... از جانب دولت عثمانیه (۱۲۸۹) ... تمام ... اولیا
جانب ... سفارت ... حضرت ... و ... مذکوره
... تحریر ... تم بالخیر والسعاده والیمن والاقبال
والحمدلله ...

صورت مقاوله‌نامه‌ایست که ... دولتین ... معقوده در حدود
... در ... قرارداده ... تحقیق
... سفارت سنیه ایران ... دولت عثمانی ترتیب و قرارداده
فی ... ۱۲۹۵

اولاً تبعه دولت علیه ایران در ممالک عثمانیه در خصوص متعلقه به ... و ...
نظامات و قوانین دولت عثمانی و ... به ضابطه ... تابع خواهند بود
و ... متعلقه به تجارت و حقوق ... تبعه ایران و عثمانی ... در محکمه‌های عثمانی
رؤیت و فیصل خواهد شد و در وقت ... دعاوی ... ترجمان از جانب
کارپردازها حاضر خواهد بود و در خصوص اجرای احکام اعلامات متعلق به تجارت و حقوق در محکمه‌های عثمانیه
... تبعه ایران ... رجوع به ... سفیر و کارپردازها خواهد شد و اگر ... مدتی
... اجرای ... اعلامات مذکوره ... عدم اجرا ... اجرا از جانب سفارت
سنیه و کارپردازها ... از جانب ... خواهد شد
ثانیاً — اگر ... تبعه ایران در ممالک عثمانی اقامت دارند ... تبعه عثمانی
... صنعت ... صنعت ... در حق ...
... صنعت ...
... از ... تبعه عثمانی ...
... خواهد بود در خصوص ... متعلقه ... رؤیت ... عثمانیه ...
ثالثاً — کارپرداز و وکیل کارپردازهای دولت علیه ایران در ممالک عثمانی بوده ...
... ترتیب ... خواهد شد ... از امتیازات و معافیت و
... که ... و ... بهره‌مند
خواهند بود **رابعاً** — ... که کارپردازها و وکیل کارپردازها ... استحصال

تعدیلاتی که بعد از قرار مبادله مقاوله‌نامه مسطوره فوق فمابین سفارت سنیه دولت ایران و اولیای دولت عثمانی قرار داده شد سنه ۱۲۹۰

اولاً — [illegible]

ثانیاً — [illegible]

ثالثاً — [illegible]

رابعاً — [illegible]

خامساً — [illegible]

قرارنامه سردار کهندل خان پسر سلطان علیخان مظفرالدوله در باب قندهار در سنه ۱۲۷۹

[illegible]

اوّلاً — [illegible]

ثانیاً — [illegible]

ثالثاً — [illegible]

[illegible] ۱۲۷۹ هجری

خط پسر سردار کهندل خان افغان

[illegible]

قرارنامه بندر عباسی که در سنه لوی ئیل انعقاد یافته

[illegible]

اوّل — [illegible]

دوم — [illegible]

سیم — [illegible]

چهارم — [illegible]

و اگر از رعایا ... [illegible] ... خواهند داد ... [illegible] ... تصرف کرده
حاکم دیگر تسلیم نماید **پنجم** ـ اگر ... [illegible] ...
و رعایت ... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ... **ششم** ـ اگر حکام سرحدی ... [illegible] ...
سرحدی ... [illegible] ...
... [illegible] ...

هفتم ـ اگر حاکم سرحدی ... [illegible] ...
... [illegible] ... **هشتم** ـ اگر ... [illegible] ...
... [illegible] ... حاکم سرحدی ... [illegible] ...
... [illegible] ... **نهم** ـ اگر ... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ... **دهم** ... [illegible] ...
... [illegible] ... حاکم سرحدی ... [illegible] ...
... [illegible] ...

یازدهم ـ ... [illegible] ...
... [illegible] ...
دوازدهم ـ اگر این شروط و قرار ... [illegible] ...
... [illegible] ... **سیزدهم** ـ اگر ... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ... **چهاردهم** ـ ... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...

... [illegible] ... **پانزدهم** ـ اگر جناب ... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ... **شانزدهم** اگر ... [illegible] ...
... [illegible] ...

صورت عهدنامه ایران و روس مشهور بعهدنامه ترکمان چای بعون و عنایت حضرت الهی سنه ۱۲۴۳

بسم الله الرحمن الرحیم

اعلیحضرت ... [illegible] ... اعلیحضرت ... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...

فصل اول ـ ... [illegible] ...
... [illegible] ...

فصل دوم ـ ... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...

فصل سیم ـ اعلیحضرت ... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ... **فصل چهارم** ـ ... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...

و بعد از آن از حاشیه طرف شرقی این نصف قطر تقسیم برابر [illegible] خط سرحد شروع و متابعت مجرای ارس کرده تا [illegible]

[illegible]

فصل ششم — [illegible]

[illegible]

فصل هفتم — چون اعلیحضرت شاهنشاه ممالک [illegible]

[illegible]

ایران [illegible]

فصل نهم — [illegible]

فصل دهم — [illegible]

فصل یازدهم — [illegible]

فصل دوازدهم — [illegible]

فصل سیزدهم — [illegible]

فصل چهاردهم — [illegible]

اعلیحضرت کل ممالک روسیه از جانب خود همچنین وعده میکند که فراریان ایران را در ولایت اران و [illegible]
در آن حصه ولایت ایران که در کنار راست رودخانه ارس واقع است اذن توطن و سکنی نخواهند داد [illegible]
از این شرط مستثنی و نخواهند بود و نخواهند بود مگر در باب اشخاصی که صاحب مناصب [illegible] یا رتبه و شأن دیگر باشند
خوانین و بیگهای بزرگ و صاحبان ریش سفیدی و علماها و [illegible] که ملایمت و [illegible] خفیه ایشان در باره هم وطنان
و اتباع و زیردستان قدیم خود موجب تحریص و [illegible] و خلل [illegible] در خصوص رعایای هر دو مملکت باشد
و لیکن قرارداده شد که رعایای جانبین [illegible] بمملکت دیگر گذشته [illegible]
[illegible] که این رعایا تحت حکومت و تبعیت [illegible]

فصل پانزدهم — اعلیحضرت پادشاه ممالک ایران برای حسن اراده در آرام و آسایش ممالک خود [illegible]
رجعت [illegible] که اکنون بسبب این جنگ و حضور [illegible] مملکت روز آورده [illegible]
که [illegible] تمام [illegible] ایشان [illegible] و همه رعایا و ارباب [illegible] آذربایجان [illegible]
[illegible] باشند [illegible] در مدت جنگ یا در وقت تصرف [illegible] ایشان [illegible]
[illegible] شده و [illegible] یکسال [illegible] مهلت [illegible] مملکت
مملکت روس انتقال نمایند و اموال [illegible] نقل [illegible] کنند بدون اینکه از جانب [illegible] حکام
و ولایت [illegible] بازار اموال [illegible] منقوله [illegible] حق [illegible] دور [illegible]
[illegible] در این مدت [illegible] بر حسب خواهش خود [illegible] و [illegible]
[illegible] بسبب بعضی تقصیرات [illegible] سیاست [illegible]

فصل شانزدهم — بعد از امضای این عهدنامه [illegible] وکلای مختار جانبین
[illegible] بجمیع جاها [illegible] تا در خصوص [illegible] این عهدنامه
[illegible] ترتیب [illegible] و [illegible] وکلای مختار جانبین [illegible] ممهور [illegible]
[illegible] از جانب اعلیحضرت امپراطور کل ممالک روسیه و اعلیحضرت پادشاه ممالک ایران
تصدیق و ممضی و [illegible] در مدت چهار ماه یا زودتر
اگر ممکن [illegible] وکلای [illegible] خواهند شد — تحریر در قریه ترکمان چای بتاریخ ۱۰ شهر فوریه روسی
۱۸۲۸ مسیحی پنجم شعبان ۱۲۴۳ هجری است بخط [illegible] نایب السلطنه روسیه [illegible]
[illegible] میرزا [illegible]

[illegible]

صورت معاهده درباب کرورات و تخلیه سرحدات

بسم الله الرحمن الرحیم

فصل اول نظر بمضمون فصل چهارم عهدنامه عمده امروزه اعلیحضرت پادشاه ممالک ایران تعهد کرده که از [illegible]
عهدنامه قرار داده در مدت [illegible] بهمه جهت [illegible] دولت روسیه است [illegible]
فصل چهارم عهدنامه [illegible] و نسبت [illegible] قبل از جنگ [illegible] در این عهدنامه [illegible]
بمعرفت [illegible] ایران [illegible] خود [illegible] گرده [illegible] روس [illegible] بهمین جهت [illegible] تسلیم [illegible]
آن [illegible] و دولت مذکوره [illegible] روسیه [illegible]
[illegible] دولت [illegible] خواهند بود **فصل دوم** نظر بمضمون عهدنامه امروزه [illegible] اعلیحضرت پادشاه ممالک
ایران [illegible] اعلیحضرت امپراطور کل روسیه بعوض خسارت ده کرور تومان رایج [illegible]
[illegible] کرور تومان [illegible]
[illegible] عهدنامه مذکوره [illegible] روسیه [illegible] کرور [illegible]
[illegible] ۱۸۲۸ [illegible] ۱۲۴۳
[illegible] کرور تومان [illegible] تتمه ده کرور تومان است که دولت ایران [illegible] دولت روسیه [illegible]
گذشته [illegible] ۱۸۲۸ [illegible] ۱۲۴۳

فصل سیم — [illegible] اعلیحضرت کل ممالک روسیه [illegible]
[illegible] قرار داده [illegible] که [illegible] تمامی ولایت آذربایجان [illegible]
[illegible] روسیه [illegible]
[illegible] حفظ [illegible]
[illegible]
[illegible] تا روز ۱۵ ماه آگوست ۱۸۲۸ مسیحی مطابق [illegible] ۱۲۴۴ هجری تمام تسلیم نشود [illegible]
[illegible] و ولایت آذربایجان [illegible] اعلیحضرت امپراطور روسیه [illegible]
[illegible] مملکت خود [illegible]
[illegible] دولت روس [illegible]
[illegible] دولت علیه ایران [illegible] دولت روس [illegible]
[illegible] اعلیحضرت پادشاه ایران [illegible] کرور تومان [illegible]
[illegible] کرور [illegible]
[illegible] آگوست ۱۸۲۸
[illegible] روسیه [illegible]
[illegible] اعلیحضرت پادشاه ممالک ایران [illegible]
[illegible] در عهدنامه [illegible]

فصل چهارم — عساکر روسیه ... [illegible] ... ولایت آذربایجان را بالاتصرف خواهند داشت ... [illegible]

... [illegible] ... ایران ... [illegible]

فصل پنجم — برای رفع اولاً که ... [illegible] ... عساکر ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ... (فصل ششم) ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ... (فصل هفتم) ... [illegible]

... [illegible] ... سنه ۱۸۲۸ ... سنه ۱۲۴۳ ... [illegible]

صورت مهاجرت نامه روس و ایران

قرارداد ... فیمابین دولت روس و ایران ... [illegible] ... ۱۸۲۵ ... [illegible]

... [illegible] ... روس و ایران ... [illegible] ... مهاجرت ... [illegible]

... [illegible] ...

فصل اول — ... [illegible]

فصل دویم — ... [illegible]

... [illegible] ...

فصل سیم — ... [illegible] ... مهاجرت ... [illegible]

... [illegible] ... فصل چهارم — ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ...

صورت عهدنامه ایران و روس در باب تجارت

بسم الله الرحمن الرحیم

فصل اول چون ... [illegible]

... [illegible] ... تجارت ... [illegible]

... [illegible] ... تجارت ... [illegible]

... [illegible] ... روس ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ... دولت روس ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ...

فصل دویم — ... [illegible] ... تجارت ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ...

فصل سیم — برای اینکه تجارت ... [illegible]

... [illegible] ... روس و ایران ... [illegible]

... [illegible] ...

فصل چهارم — اگر دولت روس با ایران ... [illegible] ... (فصل پنجم) ... [illegible]

... [illegible] ...

فصل ششم — ... [illegible] ... ایران ... [illegible]

... [illegible] ... تجارت ... [illegible]

... [illegible] ... دولت ایران ... [illegible]

... [illegible] ...

نمیکنند و اجرای عدالت شود و اگر این مطالبه منتج بر مدعی که جرم و تقصیر متهم را ثابت کند ایلچی یا کنسول یا وکیل
در دادن آن مضایقه نخواهند کرد — فصل هفتم — همه دعاوی و مرافعات فیما بین تبعه روس
با مدعی ربط قطع و فصل و کیل یا کنسولهای اعلیحضرت امپراطور مطابق قوانین و عادات دولت
روسیه رجوع میشود و همچنین است منازعات و دعاوی که فیما بین تبعه روسیه و تبعه دولت دیگر اتفاق
بیفتد در صورتیکه طرفین بآن راضی شوند و منازعات و دعاوی که فیما بین تبعه روس و اتباع ایران وقوع
یابد در دیوان حاکم شرع و یا عرف ولایت معروض و محول میگردد و ملحوظ نمیشود مگر در حضور ترجمان
وکیل یا کنسولها چون اینگونه دعاوی که یک دفعه در دیوان قانونی فیصل شود دوباره استماع نمیتوان نمود اگر
در صورت تجدید مرافعه در قطع و فصل تحقیق و ملاحظه شود که بدون اینکه وکیل یا کارگزاران کنسول روسیه را
بالفعل از آن خبر کرده باشند ملاحظه نمایند و در این حالت آن امر استماع و حکم علیحده آن کرده نمیشود مگر در دیوانخانه
اعظم در تبریز یا در طهران با حضور ترجمان وکیل یا کنسول روسیه

فصل هشتم — هرگاه قتلی و جنایتی ما بین رعایای روس در ممالک ایران واقع شود
تحقیق و قطع و فصل آن کلاً در تحت اختیار ایلچی یا وکیل یا کنسول روسیه خواهد بود و بر وفق قوانین
[illegible] امر مرتکب جرم که در این باب اختیار داده شده است هرگاه بتعبه روسیه متهم شود با دیگران
متهم شود بهیچوجه احدی از آن اوقات و ولایت تعاقب نکرده مگر در صورتیکه شراکت او در جرم ثابت و مدلل شود
و در آنصورت با آنکه تبعه روسیه متهم باشد حکام ولایت نمیتوانند بدون
حکم جرم بر دارند مگر در حضور کماشته از طرف وکیل یا کنسولها روسیه و اگر در آن محل وکیل یا کنسول
نباشد حکام ولایت مجرم را با شغل کنسول یا صاحب منصبی از اداره وکالت روسیه
روانه سازند و استنطاقی که در باب جرم و تقصیر متهم بعمل آید و بحضور [illegible]
مرتب و ممهور شده و باین کیفیت بمحلی که حکم جرم خواهد شد فرستاده شود
مستعد و معتبر است و حکام اگر متهم جرم محقق شده باشد بوجه اعلام بیاورند
خانه با ید و او را بهمان قسم که بگیری مجرم را در آن محل مقرره بوکیل یا کنسول روس تسلیم نمایند و در باب اجرای حکم و قرار این تقریرات روسیه
نوشته —

فصل نهم — دولتین علیتین باهتمام تمام در باب رعایت و اجرای شروط این عهدنامه حکام
و ولات دولتین را ملزم خواهند ساخت که هم بم [illegible] نموده و در آن تخلف و تکاهل نخواهند کرد
و در صورتیکه تخلف کنند بتحقیق رسیده مستوجب سزا خواهند شد و وکلای مختار دولتین
و اعلیحضرت امپراطور روسیه و اعلیحضرت پادشاه ایران در [illegible] عهدنامه شروط را که در سابق در باب تجارت بوده است و از تاریخ فصل دهم
عهدنامه که عمده است در قریه ترکمانچای منعقد شده است قرار میدهند و خیلی اعتبار و قوت خواهد داشت که گویا لفظ بلفظ
در خود عهدنامه مزبوره مندرج گشته است منظم و معتبر است لهذا این عهدنامه در دو نسخه مرتب و منضبط گشته بامضا و خاتم
کرده شده مبادله شد در قریه ترکمانچای ۱۰ شهر فبرایل ۱۸۲۸ — نایب السلطنه

درباب تشریفات سفرای دولتین روس و ایران

بسم الله الرحمن الرحیم

چون وکلای مختار روس و ایران مجتمع شدند تا اینکه طرح قطعی ... عهدنامه مرسوم و ... تشریفات شایسته ... ایلچی و وکلای
دو دولت ... در باره ... دولتین علیتین ... مقرر داشته لهذا مراتب مشروحه که ... بنظر قرار داده ... دولت علیه
برسم دولت ... ورود ... ایلچی روس ... ایلچی ... اختیار کرده ...
استقبال ... دولت ایران ... ایلچی ...
...
(بقیه سطور این صفحه با دست‌خط شکسته نوشته شده و در این تصویر به‌طور قطعی خوانا نیست) [illegible]

[illegible]

قرارنامه تجارتی فیمابین دولتین ایران و روس

[illegible] قرار فقرات ذیل است

فقره اول — جمیع [illegible]

فقره دوم — [illegible]

فقره سیم — [illegible]

فقره چهارم — [illegible]

فقره پنجم — [illegible]

فقره ششم — [illegible]

فقره هفتم — [illegible]

فقره هشتم — [illegible]

فقره نهم — [illegible]

[illegible]

فقره دهم — [illegible]

فقره یازدهم — [illegible]

فقره دوازدهم — [illegible]

فقره سیزدهم — [illegible]

فقره چهاردهم — [illegible]

فقره پانزدهم — [illegible]

فقره هفدهم — [illegible]

فقره هجدهم — [illegible]

[illegible] ٢٢ شوال ١٢٥٩ [illegible]

صورت عهدنامهٔ گلستان که در سنه ۱۲۲۸ فیمابین دولتین ایران و روس توسط عالیجاه میرزا ابوالحسن خان منعقد گردید

اعلیحضرت قضا قدرت خورشید رایت ثابت بخت مجید امپراطور اعظم ممالک بالاستحقاق کل ممالک ایمپراطوری و اعلیحضرت قدر قدرت کیوان رفعت پادشاه اعظم سلیمان جاه ممالک بالاستحقاق ممالک شاهانهٔ ایران به ملاحظهٔ کمال مهربانی و شفقت علیّه که در بارهٔ اهالی و رعایای متعلقهٔ خود دارند رفع و دفع عداوت و دشمنی را که برعکس رأی شاهانهٔ ایشان است طالب و به استقرار مراتب مصالحهٔ میمونه و دوستی جوار سابقه که طرفین را بود راغب هستند به حسن ارادهٔ رأی همایون قرار گرفته در انجام این امر نیک و مستحسن از طرف اعلیحضرت قدر قدرت پادشاه اعظم ممالک روسیه به عالیجاه معتمد الخاقان جنرال لیتنانت سپهسالار عساکر روسیه در گرجستان و قفقازیه و ناظم امور و مصالح سرحدیه و ولایات جنوبی گرجستان و قفقازیه و حاجی ترخان و کارباتان و تمامی قوزاق و سرحدات این حدود و سرکرده ارکان عسکریه و صاحب نشان شمشیر طلا و صاحب نشان مرتبهٔ اولین و مرتبهٔ دویمین و دارای علامت عسکریه و صاحب نشان شمشیر طلا المرقوم به شجاعت و بهادری نیکولای رطیشچوف و از طرف اعلیحضرت قدر قدرت والادرجت پادشاه اعظم مالک کل ممالک ایران هم عالیجاه معتمد الخاقان ایلچی بزرگ دولت ایران که به دربار دولتین روس و انگلیس مأمور به ایلچیگری شده و از اولاد وزرای و امرای مشهور و خادم خاص حضور در مرتبهٔ دوم صاحب نشان شیر و خورشید و صاحب خنجر مرصع میرزا ابوالحسن خان که در این کار وکیل مختار گردیده‌اند در معسکر روسیه در رودخانهٔ زیوه از محال گلستان متعلقهٔ ولایت قراباغ ملاقات و مجمع نموده بعد از ابراز و مبادلهٔ سند وکالت و اختیار کلی خود به یکدیگر و ملاحظه و تحقیق امورات متعلقهٔ به مصالحهٔ مبارکه به نام پادشاهان عظام قرار و بموجب اختیارات طرفین فصول و شروط مرقومه را الی الابد مقرر و مستحکم میداریم

فصل اول — بعد از این امور جنگ و عداوت و دشمنی که تا حال در میان دولتین روسیه و ایران بود بموجب این عهدنامه الی الابد مقطوع و متروک و مراتب مصالحهٔ اکیده و دوستی و وفاق شدید در بین اعلیحضرت قضا قدرت پادشاه اعظم امپراطور روسیه و اعلیحضرت خورشید رایت پادشاه دارای کل ممالک ایران و وراث و ولیعهدان عظام و میانهٔ وزرای عالیشان ایشان پایدار و مسلوک خواهد بود

فصل دویم — چون پیشتر بموجب اظهار و گفتگوی طرفین قبول و رضا از جانبین دولتین شده است که مراتب مصالحه در بنای استاتوسکوادپرزنتیم یعنی طرفین در هر وضع حالی که الی قرارداد مصالحه بوده است از آن قرار باقی و تمامی الکا و ولایاتی که تا این زمان در تحت تصرف هر یک از دولتین بوده کماکان در ضبط و اختیار ایشان باشد لهذا در بین دولتین علیتین روسیه و ایران بموجب خطوط ذیل سنور و سرحدات مستقر و تعیین گردید از ابتدای اراضی آدینه بازار بخط مستقیم از راه صحرای مغان تا به معبر یدی بلوک رود ارس و از بالای کنار رود ارس تا الحاق و اتصال رود کپنک چای به پشت کوه مقری و از آنجا خط حدود سامان ولایات قراباغ و نخجوان از بالای کوههای الگز الی سرحدات قراباغ و نخجوان و ایروان و نیز قسمتی از حدود گنجه جمع و متصل گردیده بعد از آن حدودی که ولایات ایروان و گنجه و هم حدود قزاق و شمس الدین لو را تا به مکان ایشیک میدان مشخص و منفصل میسازد

و از ایشیک میدان نیز از بالای سر کوههای طرف راست طرق و رودخانه‌های حمزه چمن و از سر کوههای پنبک الی کنار حدود محال شوره گل و از کنار شوره گل از بالای کوههای برف الی گنجه و قریه‌ها ... و از آنجا بر حدود شوره گل تا کنار حدود و ولایت طالش ... و خط حدود ولایات طالش ... از این مکان خط حدود دولتین ... قبل از تصدیق این صلحنامه به اردوی سعادت ... عزیمت نموده ... حدود ... و از طرفین ... مقرره ... اراضی و ولایات طالش ... در تحت تصرف ... و ... مسلم نمایند ... و از قرار خط حدود و ولایت طالش نیز ... سرحدات مقرره ... از طرفین آنچه در تصرف دارند ... و به همین منوال در سرحدات مزبوره فوق اگر از خط طرفین چیزی بیرون باشد ... از طرفین هر یک طرف مراعات ... خواهد داد

فصل سیم — اعلیحضرت قدر قدرت پادشاه اعظم کل ممالک ایران به جهت ثبوت دوستی و وفاقی که به اعلیحضرت خورشید رتبت امپراطور کل ممالک روسیه دارند برای صلح به عوض خود و ولیعهدان عظام تخت شاهانهٔ ایران ولایات قراباغ و گنجه که الآن موسوم به الیزابت پول است و الکای شکی و شیروان و قبه و دربند و بادکوبه و هر جا از ولایات طالش را با خاکی که الآن در تصرف دولت روسیه است و تمامی داغستان و گرجستان و محال شوره گل و آچوق باش و کورنه و منگریل و آبخاز و تمامی اراضی و آنچه مابین سرحد مقرره الحالیه بوده و نیز آنچه از اراضی دارای قفقازیه الی کنار دریای خزر متصل است مخصوص و متعلق به ممالک امپراطوری روسیه میداند

فصل چهارم — اعلیحضرت خورشید رتبت امپراطور ممالک روسیه برای اظهار دوستی و اتحاد خود به اعلیحضرت پادشاه اعظم ممالک ایران و به جهت اثبات این معنی که به همسایگی خود طالب و راغب است که در ممالک شاهانهٔ ایران مراتب استقلال و اختیار پادشاهی در بنای اکید و مؤکد و محکم مرعی گردد لهذا از خود و از عوض ولیعهدان عظام اقرار مینمایند که هر یک از فرزندان عظام ایشان که به ولیعهدی دولت ایران تعیین میگردد هرگاه محتاج به اعانت یا امدادی از دولت روسیه باشد مضایقه ننمایند تا از خارج کسی نتواند دخل و تصرف در مملکت ایران نماید و به اعانت و امداد روس دولت ایران مستقر و محکم گردد و اگر در سر امور داخلهٔ مملکت ایران فیمابین شاهزادگان مناقشتی روی نماید دولت روس را در آن میانه کاری نیست تا پادشاه وقت خواهش نماید

فصل پنجم — کشتیهای دولت روسیه که برای معاملات بر روی دریای خزر تردد مینمایند به دستور سابق مأذون خواهند بود که به سواحل و بنادر جانب ایران عازم و نزدیک شوند و زمان طوفان و شکست کشتی از طرف ایران اعانت و یاری دوستانه نسبت به آنها بشود و کشتیهای جانب ایران هم به دستور سابق مأذون خواهند بود که برای معامله روانهٔ سواحل روسیه شوند و به همین نحو در هنگام شکست و طوفان از جانب روسیه اعانت و یاری دوستانه دربارهٔ ایشان معمول گردد و در خصوص کشتیهای عسکریهٔ جنگی روسیه به طریقی که در زمان دوستی و یا در هر وقت کشتیهای جنگی دولت روسیه با علم و بیرق در دریای خزر بوده‌اند حال نیز محض دوستی اجازه داده میشود که به دستور سابق معمول گردد و احدی از دول دیگر سوای دولت روس کشتیهای جنگی در دریای خزر نداشته باشد

فصل ششم — تمامی اسرائی که در جنگها گرفته شده‌اند یا اینکه به اهالی طرفین اسیر شده‌اند از کریستیان و یا از هر مذهب دیگر باشند باید الی وعدهٔ سه ماه بعد از تصدیق و خط گذاردن در این عهدنامه از طرفین مرخص و رد گردیده هر یک از جانبین خرج و مایحتاج به اسرای مزبوره داده به قراکلیسا رسانند و وکلای سرحدات طرفین بموجب نوشتجات اعلامی که در خصوص فرستادن آنها به جای معین به یکدیگر مینمایند اسرای جانبین را بازیافت خواهند کرد و آنانکه بسبب تقصیر یا خواهش خود از ممالک طرفین فرار نموده‌اند اذن است به آنها که به رضا و رغبت خود اراده آمدن به وطن خود داشته باشند بیایند و هر کس از هر قوم چه اسیر و چه فراری که نخواهد بیاید کسی را با او کاری نیست و عفو تقصیرات از طرفین نسبت به فراریان عطا خواهد شد

فصل هفتم — علاوه از اظهار و اقرار مزبوره بالا رأی پادشاهی اعلیحضرت کیوان رفعت امپراطور اعظم روسیه و اعلیحضرت

قرار مقررات [illegible] اعظم ممالک ایران [illegible] در [illegible] دولت علیه خاقانی [illegible]
[illegible] کلیه مرجوعه [illegible] صحبت [illegible] که [illegible]
حمایت ارباب مساعدت [illegible] فرانس [illegible] گردیده [illegible]
[illegible] اعزازی [illegible] کرده [illegible]
[illegible] عرض [illegible] قرار [illegible] داده شود

فصل هشتم

در باب [illegible] و ارباب مساعدت در باب ممالک [illegible] داده شود [illegible]
[illegible] بخصوص [illegible] مساعدت [illegible] دولت روسیه [illegible]
[illegible] دولت [illegible]
[illegible]
[illegible] ممالک روسیه [illegible]
[illegible]
[illegible]

فصل نهم — [illegible] دولت [illegible] روسیه [illegible]
[illegible]

فصل دهم — [illegible] ایران [illegible]
[illegible]

فصل یازدهم — [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] ۱۲۲۹ [illegible] ۱۸۱۴ [illegible]
[illegible] ۱۴ [illegible] ۱۸۱۵ [illegible]
مهر [illegible] دولت روسیه

صورت عهدنامه‌ایست که بتوسط عالیجاه میرزا رضا وزیر دارالسلطنه قزوین با دولت فرانسه منعقد شده

بسم الله الرحمن الرحیم

چون [illegible] اعلیحضرت [illegible] ممالک [illegible] اعلیحضرت [illegible] ایران [illegible]
[illegible] امپراطور [illegible] وزیر اعظم [illegible]

مادهٔ اول — [illegible]

مادهٔ دوم — [illegible] امپراطور اعظم [illegible] ایران [illegible]

مادهٔ سوم — [illegible] امپراطور [illegible] ایران [illegible]

[illegible]

[illegible] ماده پنجم [illegible]

[illegible]

ماده ششم [illegible]

[illegible]

ماده هفتم [illegible]

[illegible]

ماده هشتم [illegible]

[illegible]

ماده نهم [illegible]

[illegible]

ماده دهم [illegible]

[illegible]

ماده یازدهم [illegible]

[illegible]

ماده دوازدهم [illegible]

[illegible]

[illegible] بعد از رفع حضرت [illegible] دولت ایران [illegible]

[illegible]

ماده سیزدهم [illegible]

[illegible]

ماده چهاردهم [illegible]

[illegible]

ماده پانزدهم [illegible]

[illegible]

ماده شانزدهم [illegible]

[illegible] ۱۲۲۲

صورت عهدنامه ایست که فیمابین دولت ایران و دولت فرانسه منعقد شده

بسم الله الرحمن الرحیم

چون اعلیحضرت [illegible] اعلیحضرت امپراطور فرانسه [illegible]

[illegible]

فصل اول [illegible]

[illegible]

فصل دوم [illegible]

[illegible]

فصل سیم [illegible]

[illegible]

و کشتیهای دولت ... در دریا و ... جنگ ... به مملکت دیگری بیاورند و از مملکت همدیگر بیرون ببرند ... و هر چیزی که از ... و ملکیت خود دانند ... نمایند (فصل چهارم) هر گونه امتعه ... دولتین علیتین ... مملکت دیگری نقل نمایند و از مملکت همدیگر بیرون ببرند و جه گمرک ... و تبعه دول کاملة الوداد ... و حق و جه علیحده ... دولتین علیتین مطالبه نخواهد شد (فصل پنجم) در ممالک محروسه ایران ... اتباع دولت بهیه فرانسه ... کونسول دولت فرانسه است اگر ... دولت ... خواهد برد ... قونسول ... هر گاه ... فیمابین تبعه فرانسه و ایران ... قونسول دولت فرانسه ... مستقیم ... احکام ... در محکمه ایران ... بحضور ... قونسول ... در مملکت ایران ... اتباع دولت بهیه فرانسه ... قونسولهای ... فیمابین تبعه دولت ایران و تبعه فرانسه ... در ممالک محروسه فرانسه ... دول کاملة الوداد ... دولت ایران در ممالک فرانسه اتباع دول کاملة الوداد ... در ممالک ایران ... اتباع دول کاملة الوداد ... قطع و فصل خواهد شد (فصل ششم) هرگاه ... در مملکت محروسه ... و در صورتیکه ... قونسول دولت ... متعلق است ... (فصل هفتم) دولتین علیتین ... جهت حمایت اتباع و ... در تجارت و فراهم نمودن ... و حالت ... فیمابین تبعه ... قرار گردد ... قونسولهای ... در دار الخلافه طهران و بندر ابوشهر و دار السلطنه تبریز ... و قونسولهای دولت علیه ایران در پاریس و شهر ... و جزیره ... قونسولهای دولتین متعاهدتین ... و تجارت ... قونسولهای دول کاملة الوداد در ممالک محروسه ... (فصل هشتم) این عهدنامه دوستی و تجارت ... فیمابین دولتین ... منعقد ... بعد از مبادله ... مهر و امضا ... در دار السلطنه پاریس ... دولتین علیتین این عهدنامه را ... بتاریخ ۷ شوال ۱۲۷۱ هجری ... مطابق ۱۲ ... ژوئیه ۱۸۵۵ عیسوی ... صدر اعظم دولت علیه ایران ... اعتماد الدوله ... ۵ ...

صورت

صورت عهدنامه منعقده فیمابین ایران و دولت بلجیق که در اسلامبول توسط میرزا جعفرخان استقرار یافته

بسم الله الرحمن الرحیم

... اعلیحضرت پادشاه ممالک ایران ... و اعلیحضرت ... بلجیق ... برای ... دولتین ... عهدنامه ... و کیل ... جناب ... میرزا جعفرخان ... در دربار دولت علیه عثمانیه ... مختار ... و اعلیحضرت پادشاه بلجیق ... جناب ... وزیر مختار ... در دولت علیه عثمانیه ... اختیارنامه‌های ... (ماده اول) فیمابین دولت ایران و بلجیق ... دوستی ... (ماده دوم) تبعه دولتین ... از ... تجار ... و ... حقوق ... دول کاملة الوداد ... (ماده سیم) ... تجار ... دولتین ... گمرک ... و از امتعه تجار دولت ایران ... دول کاملة الوداد ...

ماده چهارم — از تبعه دولت بلجیق ... به ممالک دولت علیه ایران ... و ... از طرف ایران ... حمایت ...

ماده پنجم — دولت ایران ... در تبریز و در دار الخلافه طهران ... دولت علیه ... در مملکت بلجیق ... (ماده ششم) اگر ... بین تبعه ... نزاع و دعوی اتفاق افتد ... قطع و فصل ... تبعه دولتین ... (ماده هفتم) ... این عهدنامه دوستی و تجارت ... خواهد ... امضا ... در ... دو نسخه ... بتاریخ ... ۱۲۷۳ ... سنه ۱۸۵۷ عیسوی در ... اسلامبول ...

شرط نامه دولت که تتمیه عهدنامه سابق شده

[illegible] جناب [illegible] وزیر [illegible] عهدنامه [illegible] دولت ایران و دولت نمچه [illegible] دولت ایران و دولت [illegible] شرطهای عهدنامه [illegible] دولت [illegible] نمودند [illegible] دولت ایران [illegible] [illegible] عهدنامه [illegible]

صورت عهدنامه دولتین علیتین نمچه و ایران

چون اعلیحضرت [illegible] اعظم شاهنشاه [illegible] سلطان [illegible] ممالک ایران و اعلیحضرت [illegible] [illegible] (فصل اول) [illegible] دولت نمچه [illegible] برقرار خواهد بود (فصل دوم) سفرای [illegible] (فصل سیم) [illegible] دولتین علیتین [illegible] [illegible]

(فصل چهارم) کشتیهای تجارتی طرفین [illegible]

[illegible] (فصل پنجم) در ممالک محروسه ایران [illegible] دولت بهیه نمچه [illegible] (فصل ششم) در صورت [illegible] (فصل هفتم) دولتین [illegible] (فصل هشتم) در صورت [illegible] (فصل نهم) این عهدنامه [illegible] دولتین علیتین [illegible] این عهدنامه [illegible] در دو نسخه بزبان فارسی و فرانسه در [illegible] در ۹ ذی‌حجه ۱۲۷۴

صورت عهدنامه ایران و شیران شهر آزاد

چون اعلیحضرت [illegible]

دولتین بهادرین شاهنشاه اعظم پادشاه ممالک ایران و مجلس سناتوی شهر آزاد و هنسیتیک لوبک و مجلس
سناتوی شهر آزاد و هنسیتیک برمن و مجلس سناتوی شهر آزاد و هنسیتیک هامبورگ هر یک از این ممالک [illegible]
مع السویه اراده و تمنای صادقانه دارند که روابط دوستی فیمابین ممالک خود برقرار و از رابطه عهدنامه [illegible]
و بالسویه نفع داشته باشند بجهة ممالک متعهده خواهد بود [illegible] را مستحکم سازند لهذا از [illegible] تقدیم
این کار اعلیحضرت پادشاه ایران جناب جلالتمآب امین الملک سفیر کبیر ایران و مجلس سناتوی شهر آزاد و هنسیتیک لوبک
و مجلس سناتوی شهر آزاد و هنسیتیک هامبورگ [illegible] رودولف [illegible] مقیم خود را در نزد اعلیحضرت امپراطور
فرانسه وکلای مختار خود تعیین کرده اند و ایشان بعد از آنکه در پاریس مجتمع شده و اختیارنامه های خود را [illegible]
[illegible] فصول آتیه را برقرار نمودند اوّل فیمابین ایران و شهرهای آزاد و هنسیتیک و جمهوریهای
[illegible] و رعایای آن جمهوریها دوستی صادق و یگانگی محکم برقرار خواهد بود **فصل دویم** سفرا و وزرای
مختار و سایر ماموری دیپلماتیک هر یک از دول متعهده [illegible] تعیین [illegible]
رفتار و سلوکی که در حق سفرای کبار و وزرای مختار دول کامله الوداد و اتباع آنها معمول [illegible]
رفتار در حق سفرای کبار و وزرای مختار [illegible] دیپلماتیک ممالک متعهده و اتباع [illegible]
[illegible] تجارت محفوظ خواهد بود **فصل ششم** تبعه ممالک متعهده از قبیل [illegible]
[illegible] در ممالک [illegible] از [illegible] و وکلای ممالک متعهده
[illegible] و حمایت [illegible] بهره مند خواهند [illegible] که نسبت به اتباع دول کامله الوداد [illegible]
در حق [illegible] منظور خواهد شد [illegible] در خصوص خواهند بود [illegible] مجموع [illegible]
[illegible] از [illegible] بمملکت [illegible] از مملکت [illegible]
ممالک متعهده [illegible] تقریرات [illegible] اقدام تجارت داخله [illegible]
[illegible] خواهند بود **فصل چهارم** [illegible] اتباع ممالک متعهده بمملکت [illegible]
[illegible] که [illegible] و تجار [illegible] کامله الوداد [illegible] ممالک [illegible]
[illegible] از ممالک [illegible] خواهد شد [illegible] حق [illegible]
در ممالک [illegible] خواهد شد **فصل پنجم** ممالک متعهده [illegible] اتباع [illegible]
[illegible] فصل [illegible] فیمابین [illegible] چنین [illegible] نموده که
هر کدام [illegible] قنسول [illegible] در هر یک از شهرهای [illegible] خواهند کرد
و قنسولهای شهرهای [illegible] در [illegible] و [illegible] خواهند [illegible] قنسولها [illegible] متعهده
[illegible] ممالک [illegible] از [illegible] که قنسولهای دول کامله الوداد
در ممالک [illegible] بهره مند خواهند بود [illegible] قنسولهای [illegible] ایران [illegible]
و حقوق [illegible] خواهند بود [illegible] قنسولهای ایران [illegible]
و قنسولهای ممالک متعهده در ممالک [illegible] تجارت [illegible] خواهند بود [illegible]
سایر رعایای دول [illegible] تجارت [illegible] **فصل ششم**
این عهدنامه [illegible] دوستی و [illegible] فیمابین ممالک [illegible] ایران و جمهوریهای
و هنسیتیک منعقد شده است [illegible] از تاریخ [illegible] طرفین [illegible] از [illegible]

[illegible] محفوظ خواهد بود اگر یکسال پیش از انقضای این دوازده [illegible] هیچیک از ممالک متعهده [illegible] در اجرای این عهدنامه [illegible]
دیگر اعلام نکرده باشند عهدنامه [illegible] برقرار خواهد [illegible] تا یکسال بعد از تاریخ روز [illegible] ۱۲۷۴ [illegible]
[illegible] که [illegible] این عهدنامه را [illegible]
[illegible] و وکلای مختار جانبین [illegible] حاضر [illegible] در [illegible]
[illegible] مبادله نمایند و وکلای مختار جانبین این عهدنامه را [illegible] در [illegible] نسخه [illegible]

۱۲۷۴ هجری و ۱۸۵۷ [illegible]

صورت عهدنامه منعقده فیمابین ایران و پروس

بسم الله الرحمن الرحیم چون اعلیحضرت اقدس همایون شاهنشاه ممالک ایران و اعلیحضرت پادشاه پروس [illegible] از جانب خود
و سایر ممالک متعلقه بجزو دایره گمرک ولایات اعلیحضرت [illegible] از جمله [illegible] بزرگ [illegible] و ممالک [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] روابط دوستی فیمابین ایران و ممالک [illegible] برقرار و [illegible] عهدنامه دوستی و تجارت [illegible]
[illegible] لهذا برای تقدیم [illegible] اعلیحضرت شاهنشاه ممالک ایران جناب جلالتمآب
امین الملک و اعلیحضرت پادشاه پروس [illegible]
و وزیر مختار [illegible] خود [illegible] وکلای مختار خود تعیین کرده اند و ایشان [illegible] در پاریس مجتمع شده [illegible]
[illegible] فصول آتیه را برقرار نمودند **فصل اوّل** فیمابین دولت ایران [illegible]
[illegible] و دولت [illegible] ممالک [illegible] دوستی صادق و یگانگی محکم برقرار خواهد بود
فصل دویم سفرای کبار و وزرای مختار [illegible] هر یک از دول متعهده [illegible]
[illegible] رفتار و سلوکی که در حق سفرای کبار و وزرای مختار دول کامله الوداد و اتباع [illegible]
سفرای کبار و وزرای مختار [illegible] متعهده و اتباع [illegible] تجارت [illegible] محفوظ خواهد بود
فصل سیم تبعه ممالک متعهده [illegible] از قبیل [illegible] در ممالک [illegible]
[illegible] از جانب حکام [illegible] و وکلای ممالک متعهده [illegible] حمایت [illegible]
خواهند [illegible] نسبت به اتباع دول کامله الوداد [illegible] در حق [illegible] منظور خواهد شد
[illegible] در خصوص خواهند بود [illegible] مملکت [illegible] و از مملکت
[illegible] ممالک متعهده [illegible] تقریرات [illegible] ممالک متعهده
[illegible] تجارت داخله [illegible] خواهند بود [illegible] **فصل چهارم** [illegible]
و [illegible] اتباع ممالک متعهده بمملکت [illegible] از مملکت [illegible] که از [illegible] اتباع دول

[illegible]

کاه داده دعیین ورود شده و محصور ... [illegible]
... [illegible]

فصل پنجم) در ممالک ایران اگر فیمابین اتباع ... [illegible]

... [illegible]

فصل ششم ... [illegible]

... [illegible]

فصل هفتم) در ممالک ... [illegible]

... [illegible]

فصل هشتم) این عهدنامه ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible] ... در تاریخ ... شهر ذیقعده ۱۲۷۴ هجری ۱۸۵۷ ... [illegible]

صورت عهدنامه دولت ایران و اسپانیول

بسم الله الرحمن الرحیم

دولت ایران و ... [illegible]

... [illegible] ... سلطان محمد شاه قاجار ... [illegible]

... میرزا جعفر ... [illegible]

ماده دوم ... [illegible]

ماده سیم ... [illegible]

ماده چهارم ... [illegible]

ماده پنجم ... [illegible]

[illegible] خاتمه [illegible]

[illegible] ۱۲۸۵ [illegible]

صورت عهدنامه که فیمابین دولت ایران و سوئد و نروژ در سنه ۱۲۷۴ در پاریس توسط فرخ خان امین الملک منعقد گردیده است

چون [illegible]

[illegible] فصل اول [illegible] فصل دوم [illegible] فصل سیم [illegible] فصل چهارم [illegible] فصل پنجم [illegible]

[illegible] فصل ششم [illegible]

[illegible] ۱۲۷۴ [illegible] ۱۸۵۷ [illegible] مهر فرخ خان امین الملک [illegible]

صورت عهدنامه دولت دانمارک که در ۱۲۷۴ با دولت ایران منعقد نموده

چون اعلیحضرت [illegible] دانمارک [illegible]

[illegible] فصل اول [illegible] فصل دوم [illegible] فصل سیم [illegible] فصل چهارم [illegible]

قسمت خارجه و یا از ممالک یکدیگر بیرون ببرند و هر گونه که از تجار و تبعۀ دول کامله الوداد و کشتیهای دولتین
حمل و وارد نمایند و محصورات ... دولتین و هیچ نوع از امتعه ... از آنچه ... شود
خواهد شد و حق و وجه علیحده به هیچ اسم و رسم در دولتین مطالبه نخواهد شد — فصل پنجم — دولتین فخیمتین
اتباع و رعایا از تجارت و دوام موانع باعث حصول مسرت دولتین و علاوه فیمابین تبعه جانبین
چنین منظور نمودند که از طرفین سفرا و قنسول برقرار کرده و قنسولهای ایران در ارض و ...
تعیین خواهند بود و قنسولهای دولت ... در طهران و در تبریز و بندر ابوشهر اقامت خواهند داشت قنسولهای دولتین
با تبعیه ... سکنه ممالک از امتیازات و حقوقات ... که قنسولهای دول کامله الوداد دارند
... جانبین ... بهره‌یاب خواهند بود ... قنسولهای ایران رعایای
... را نه در ... در حفظ حمایت نخواهند کرد ... قنسولهای دولت ... رعایای ایران
را نه در ... در حفظ حمایت نخواهند کرد و قنسولهای دولتین ... در ممالک ... تجارت ...
مطلع خواهند بود ... که ... دولت ... تجارت ...

فصل ششم — این عهدنامه که ... ملاحظه ... دولتین ... فیمابین ایران و ...
منعقد گشت ... از تاریخ ... ماه ... مبادله ... خواهد بود ... اگر ...
خواهد بود ... از انقضای این مدت ... در دقیقه ... این عهدنامه
... دولت دیگر اعلام نکرده ... عهدنامه ... برقرار خواهد ماند ... از تاریخ ...
... اعلام ... وکلای مختار طرفین ...
مدت یک سال ... در پاریس ... وکلای مختار طرفین این
عهدنامه را بخط و مهر خود مرقوم و مختوم نمودند این عهدنامه در دو نسخه ... فارسی و ... تاریخ ... شهر
... ۱۲۷۳ هجری تحریر یافت

صورت عهدنامه ملند یاری حضرت خداوند

چون اعلیحضرت شاهنشاه اعظم ممالک ایران و اعلیحضرت ...
... و ... دولتین ... اراده ... روابط ... فیمابین ... برقرار
و ... عهد ... تجارت ... اتباع ... و ... را
... اعلیحضرت ... ایران ...
و اعلیحضرت ... ۵ ... اعلیحضرت ...
... وکلای مختار ... پاریس ...
... فصل اول ... فیمابین دولت ایران و ...
دولت ... و ... برقرار خواهد ...

فصل دوم — سفرای کبار و وزرای مختار ...
... سفرا ... وزرای مختار دول کامله الوداد و اتباع ...
... وزرای مختار ... و اتباع ...
... خواهند بود — فصل سوم — تبعه دولتین ...

ممالک ... ، ... ، ... دولتین و وکلای طرفین ... خواهند بود
و در هر حال ... که ... با اتباع دول کامله الوداد منظور ... در حق ... منظور خواهد شد و بالمعاوضه ...
... دولت ... ممالک یکدیگر ... و از ممالک ... بیرون ...
... و ... در ... ممالک ... خواهند ... تجارت ...
... به ... تجارت ... خواهند بود — فصل چهارم — ... تجارت ... و ...
... ممالک ... و از ممالک ... که ... از تجار و تبعه دول کامله الوداد
... و محصورات ... حقوق ...
... و ... به هیچ اسم و رسم در ... نخواهد شد از ... عهدنامه ...
... در ... حمایت ... مصروف ... داده ...
... در خصوص ... ایران ...
... دولت ... ایران ... حقوق ...
... دولت ... — فصل پنجم — ... اتباع و ...
و ... باعث حصول مسرت ... فیمابین تبعه جانبین ... سفرا و قنسول
برقرار کرده و قنسولهای دولت ایران در ... قنسولهای ...
و تبریز و بندر ابوشهر ... خواهند ... قنسولهای ... از امتیازات و ...
... که قنسولهای دول کامله الوداد ... خواهند ... قنسولهای ایران رعایای ...
... را نه در ... در حفظ حمایت نخواهند کرد ... قنسولهای ... در ممالک ... تجارت ...
خواهند بود ... که ... دولت ... تجارت ... مطلع خواهند

فصل ششم — این عهدنامه ... ملاحظه ... دولتین ...
از تاریخ ... مبادله ... خواهد بود ... اگر ...
انقضای این ... عهدنامه ... دولت دیگر اعلام نکرده ... عهدنامه
... برقرار خواهد ... از تاریخ ... اعلام ... وکلای مختار طرفین
... در پاریس ... وکلای مختار طرفین این
عهدنامه را بخط و مهر خود مرقوم و مختوم نمودند این عهدنامه در دو نسخه ... فارسی و ... در پاریس در ... ذیقعده ۱۲۷۳
هجری مطابق ۹ ژوئن ۱۸۵۷ عیسوی منعقد شد — مهر خط ... فرخ خان — مهر خط ...

صورت عهدنامه با دولت ایطالیا که توسط میرزا سعید خان وزیر امور خارجه و مسیو ...

... وزیر مختار در طهران منعقد گشت — ... که در باب ... عهدنامه فیمابین دولت ایران و ایطالیا ...
میرزا سعید خان ... داده ...
۱۲۷۹
... اعلیحضرت ... ایران ...
در ... فیمابین اعلیحضرت ... و اعلیحضرت ... ایطالیا ... از طرفین ...
... میرزا سعید خان وزیر امور خارجه ... رسم ...

[illegible]

صورت عهدنامه دولتین ایران و ایطالیا که بتاریخ هشتم ربیع الاول ۱۲۷۹ نوشته شد

[illegible]

فصل اول [illegible]

فصل دوم [illegible]

فصل سیم [illegible]

فصل چهارم [illegible]

فصل پنجم [illegible]

[illegible]

فصل ششم [illegible]

فصل هفتم [illegible]

فصل هشتم [illegible]

بتاریخ ۲۷ ربیع الاول ۱۲۷۹ هجریه مطابق ۲۳ سپتمبر ۱۸۶۲ عیسوی تحریر شد [illegible]

سواد دستخط مبارک شاهنشاهی درباب تغییر بعض فصول عهدنامه

[illegible] ربیع الاول ۱۲۷۹ هجری

صورت فصول ملحقه بعهدنامه سابقه است

فصل اول — دولت علیحضرت ممالک ایطالیا قرار میگذارند که دولت علیحضرت پادشاه ایران [illegible] از فروش تخم و پیله ابریشم [illegible] به تجار ایطالیا [illegible] [illegible]

[illegible]

سواد امضای مبارک اعلیحضرت اقدس شاهنشاهی

[illegible]

... ۱۰ ربیع الثانی ۱۲۷۹ هجری ... [illegible] ... ۱۲۷۹ ...

صورت مبادله نامه عهدنامه سابقه که در پاریس نوشته شده است

[illegible] ... ۱۲۷۹ ... [illegible]

[illegible]

سواد اجازه نامه ایست که درباب انعقاد عهدنامه با دولت ساردینا از جانب شهریار ایران بجناب آمین الملک وزیر مختار ایران داده شده است

[illegible]

صورت عهدنامه مبارکه منعقده فیمابین ایران و ساردانیا

[illegible]

[illegible]

صورت امضا و تصدیق نامهٔ اعلیحضرت شاهنشاهی

[illegible] ۱۲۷۰

السلطان ناصرالدین شاه قاجار

صورت قرار تلغرافیه منعقده فیمابین دولت ایران و دولت عثمانیه بتاریخ جمادی الثانی ۱۲۸۰

[illegible]

[illegible] فقره دهم [illegible]

[illegible] فقره یازدهم [illegible] فقره دوازدهم [illegible]

[illegible] ۱۷ جمادی الثانی ۱۲۸۰ — وزیر مختار ایران حسین — [illegible]

متعلقات عهدنامه مخفیه منعقده فیمابین روس و ایران

[illegible] جناب اشرف صدراعظم [illegible] دولت روس [illegible]

[illegible] استقلال [illegible] ممالک ایران [illegible] فیمابین ایران و روس [illegible] اعلیحضرت [illegible]

[illegible] صدراعظم دولت [illegible] اعلیحضرت [illegible]

[illegible] اعلیحضرت [illegible] در ۲ محرم ۱۲۷۱ [illegible]

جناب صدراعظم — [illegible]

[illegible] — ترجمه [illegible] دولت روس [illegible]

[illegible] اعلیحضرت [illegible] ممالک روسیه [illegible]

[illegible] اعلیحضرت [illegible] اعلیحضرت [illegible] دولت [illegible]

[illegible] ایران [illegible]

[illegible] دولت روس [illegible]

[illegible] اعلیحضرت [illegible] روسیه [illegible] اعلیحضرت [illegible]

[illegible] ایرانی [illegible]

[illegible] اعلیحضرت [illegible] بتاریخ ۵ [illegible] ۱۸۵۴ در ۲۹ [illegible]

سواد عهدنامه مخفیه با دولت روسیه که بتاریخ هیجدهم محرم ۱۲۷۱ منعقد شده است

اعلیحضرت قضا قدرت [illegible] استقلال کل ممالک ایران و روسیه [illegible]

[illegible] اعلیحضرت [illegible]

[illegible] دولت علیه ایران [illegible]

[illegible] دولت روس [illegible] دولت عثمانی [illegible]

[illegible] دولت ایران [illegible]

فصل اول — دولت ایران [illegible] دولت روسیه [illegible]

[illegible] دولت عثمانیه [illegible]

[illegible] دولت روسیه [illegible] دولت ایران [illegible]

[illegible] دولت روس [illegible] دولت روسیه [illegible] ایران [illegible]

[illegible]

[illegible] دولت روسیه [illegible] دولت ایران [illegible]

فصل دوم — دولت ایران [illegible]

دشمنان دولت روسیه [illegible] [illegible] - [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] اسلحه [illegible]
تمام [illegible] [illegible] - [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] - فصل سیم - دولت روسیه از طرف خویش [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] دولت ایران [illegible] [illegible]
کمال [illegible] دولت روسیه [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] دولت ایران [illegible] [illegible]
روسیه [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] - فصل چهارم - این عهدنامه [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] از جانب اعلیحضرت
امپراطور کل ممالک روسیه و اعلیحضرت پادشاه کل ممالک ایران [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] تحریراً در ۸ ماه محرم الحرام سنه ۱۲۷۳ هجریه [illegible] سنه ۱۸۵۶ مسیحی

سواد شرح علیحده که بر عهدنامه مخفیه ضمیمه شده است

[illegible] عهدنامه [illegible] دولت ایران با دولت روس [illegible] و [illegible] اعظم اعلیحضرت [illegible]
[illegible] [illegible] دولت روسیه [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ایران [illegible] دولت روسیه [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] دولت روسیه [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] دولت عثمانیه [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] دولت علیه ایران [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] دولت [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] دولت ایران [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

صورت اجازه نامه عهدنامه فیمابین دولتین ایران و [illegible]

[illegible] [illegible] جناب میرزا [illegible] [illegible] وزیر [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
عهدنامه [illegible] [illegible] فیمابین ایران و [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

و [illegible] دولت [illegible] [illegible] - [illegible] ربیع الثانی ۱۲۹۰ هجری

صورت عهدنامه دوستی و تجارتی و آمد و شد کشتی فیمابین ایران و پروس در سن پطرزبورغ منعقد [illegible]

بسم الله الرحمن الرحیم چون اعلیحضرت کل ممالک ایران و امپراطور [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] دوستی را فیمابین ایران و [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] اعلیحضرت [illegible] ممالک ایران [illegible]
[illegible] [illegible] وزیر مختار [illegible] و اعلیحضرت امپراطور [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] در سن پطرزبورغ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] فصول [illegible] قرار [illegible] - فصل اول - [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] - فصل دوم - [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
احترامات و [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] - فصل سیم - [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] دولت ایران [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] احترامات و [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ایران [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
فصل چهارم - [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] - فصل پنجم -
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
فصل ششم - [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

از این دخانیات و [illegible] همان حقوق [illegible] دولت آلمان داده خواهد شد [illegible]
در مملکتین [illegible] تجارت داخله [illegible] در باب این تجارت [illegible] مملکتین [illegible] تجارت [illegible]
فصل پنجم — [illegible] دولت [illegible] در مملکت ایران [illegible] از ممالک [illegible] در باب حقوق
گمرک [illegible] رعایای دول کامله الوداد میشود و همچنین رعایای ایران در ممالک آلمان
[illegible] از ممالک [illegible] در باب حقوق گمرک [illegible] خواهد
نسبت برعایای دول کامله الوداد میشود — فصل ششم — کشتیهای [illegible] محمول [illegible]
[illegible] آزادی [illegible]
[illegible] دول کامله الوداد [illegible]
[illegible] تجارت [illegible]
[illegible]
از [illegible] دول کامله الوداد [illegible]
فصل نهم — کشتیهای [illegible] مملکتین [illegible] از هر مملکت [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] دول کامله الوداد [illegible] — فصل دهم —
[illegible] کشتیهای [illegible] مملکتین [illegible]
[illegible]
[illegible] دول کامله الوداد [illegible]
[illegible]
[illegible] دول کامله الوداد [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] — فصل یازدهم — [illegible] رعایای [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] قونسول [illegible]
[illegible] رعایای دول کامله الوداد میشود [illegible]
فصل دوازدهم — [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

قونسول دولت آلمان [illegible]
[illegible]
[illegible] قونسول [illegible]
[illegible] و همچنین دولت آلمان در ممالک خود [illegible] رعایای ایران [illegible]
[illegible] رعایای دول کامله الوداد [illegible] خواهد — فصل سیزدهم — [illegible]
[illegible] دولت آلمان [illegible] دولت ایران [illegible] قونسولهای [illegible]
[illegible]
[illegible]
دولت آلمان [illegible]
[illegible] ایران [illegible]
[illegible] قونسول [illegible]
[illegible]
[illegible] دولت [illegible] آلمان [illegible] قونسول [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] فصل چهاردهم [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] دولت [illegible]
[illegible] دولت ایران [illegible]
[illegible] فصل [illegible]
[illegible]
[illegible] فصل پانزدهم [illegible]
[illegible]
[illegible] فصل شانزدهم [illegible]
[illegible] کامله الوداد [illegible] فصل هفدهم — [illegible] دولت [illegible]
از [illegible] دولت ایران [illegible]

[illegible]

فرق و کلا ... [illegible] ... ۱۲۸۷

سواد امضانامه عهدنامه منعقده فیمابین دولت ایران و پروس

[illegible] ... بتاریخ ۱۵ ... ۱۲۹۰ هجری ... [illegible]

در ... ۱۲۹۰ ... [illegible]

ترجمه عهدنامه اخری است که در سال روس و عثمانی بسته شده

چون اعلیحضرت شوکت ... سلطان ... و اعلیحضرت امپراطور روس ... [illegible]

فصل اول

[illegible] ... ماده ششم ... [illegible] ... ماده یازدهم ... [illegible]

... ۸ فوریه ۱۸۷۹ مسیحی در ... عهد و تنظیم یافت

صورت قرارنامه بندرعباس که امام مسقط را بحکومت آنجا مامور فرمودند

[illegible]

[illegible]

سواد نوشتهٔ تبعیت حاکم بندر عباسی که اصل در خزانه نزد آقا محمد حسن جند و قدار ضبط است

[illegible]

... ۵ شعبان ۱۲۷۲ ...

فی الاوامر والنواهی فی خلافه ... تعالی الاعلی فی الصدق فی ... والاخلاص والاتصال ما ... الله تعالی ...

۱ جمادی ... — بیستم شعبان ۱۲۷۲

اجازه نامه ایست که در باب انعقاد عهدنامه فیمابین ایران و ... جناب حاجی میرزا حسین خان مشیر الدوله داده شده — بسم الله الرحمن الرحیم

[illegible]

[illegible]

ایلچی مخصوص و وزیر مختار خود ... دولت عثمانی ... [illegible] ... عهدنامه ... تجارت
قرارداد منعقده ... فصل آنرا کلمه بکلمه ذیلاً [illegible]

صورت عهدنامهٔ ایران و یونان

چون اعلیحضرت اقدس شاهنشاهی کل ممالک ایران و اعلیحضرت ... پادشاه یونان ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] نخواهند [illegible] در مملکت خود [illegible] دارد

فصل دهم — هرگاه فیمابین یکی از دولتین و دیگری جنگ واقع گردد [illegible]

[illegible] ایران [illegible]

[illegible]

[illegible] ربیع الاول ۱۲۷۸ هجری [illegible] ۱۸۶۱ مسیحی [illegible]

[illegible] دولت [illegible] ایران

صورت قرارنامه ایست که اولیای دولت ایران در باب قندهار با سردار محمد علی خان پسر سردار رحمدل خان [illegible]

[illegible] صدر اعظم [illegible] داده است

بسم الله الرحمن الرحیم — نظر به اینکه مرحوم سردار کهندل خان [illegible] دولت [illegible] ایران [illegible]

[illegible]

[illegible] سردار رحمدل خان [illegible] مرحوم کهندل خان [illegible]

[illegible]

[illegible] سردار [illegible]

[illegible] ایران [illegible]

[illegible]

[illegible]

چنانکه سردار قندهار [illegible] دولت ایران [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] سردار [illegible] قندهار [illegible] سنه ۱۲۷۸ هجری

۱۲۷۳

صورت قرارنامه ایست که بهمین فقرات را سردار محمد علیخان نوشته و به اولیای دولت ایران داده

بنده درگاه جهان پناه ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

... ١٢٧٣ هجری

صورت عهدنامه دولت علیه ایران با دولت اطریش بعون ایزد متعال

[illegible]

یک دولت خارجه دارا می باشند [illegible] در امر تحصیل و تملک [illegible] خانه ها و انبارها و سایر املاک به همان حقی که رعایای دولت اوتریش
داده خواهد شد رعایای [illegible] در ممالک [illegible] تجارت [illegible] در باب تجارت [illegible] آن مملکت خواهند بود
[illegible] رعایای [illegible] خانه ها و انبارها و [illegible]
دولت اوتریش [illegible] و در صورت [illegible] از طرف خود کمال [illegible]
کارگزاران دولتی [illegible] و هیچ [illegible] جایز نخواهد بود مگر در حضور [illegible] قونسول [illegible] تعیین کرده [illegible]
[illegible] قونسول اوتریش [illegible] رعایای دول کامله الوداد
[illegible] قونسول [illegible] فصل پنجم رعایای دولت اوتریش در ممالک ایران [illegible]
[illegible] در باب حقوق گمرکی [illegible] رعایای دول کامله الوداد
[illegible] و همچنین رعایای ایران [illegible] ممالک دولت اوتریش [illegible] در باب حقوق گمرک [illegible]
[illegible] رعایای دول کامله الوداد [illegible] فصل ششم [illegible]
[illegible] دولت اوتریش [illegible] اعلیحضرت شاهنشاهی و اعلیحضرت امپراطوری [illegible]
[illegible] از جمیع حقوق [illegible] تجارتی [illegible]
[illegible] حقوق [illegible]
[illegible] تجارت [illegible] رعایای دولت ایران [illegible] فصل هفتم [illegible]
[illegible] رعایای [illegible] قونسول [illegible] دولت ایران [illegible] قونسولهای دولت اوتریش
[illegible] تبریز [illegible] قونسولها [illegible]
[illegible] قونسولها [illegible]
[illegible] رعایای دول کامله الوداد [illegible]
[illegible] قونسولهای اوتریش [illegible]
از جانب ایران [illegible] سفارت امپراطوری [illegible] قونسولهای [illegible] قونسول [illegible] قونسول اوتریش [illegible]
حمایت [illegible] یک دولت خارجه [illegible] دولت اوتریش داده خواهد شد
[illegible] دولت اوتریش [illegible] رعایای دول کامله الوداد داده میشود
[illegible] دولت اوتریش در ایران [illegible] تجارت [illegible] در باب تجارت [illegible]
[illegible] رعایای دول [illegible] خواهد گردد. فصل هشتم [illegible]
[illegible] رعایای [illegible]
[illegible] رعایای [illegible]
[illegible] کارگزاران [illegible] قونسول
اوتریش [illegible]
[illegible] دولتین [illegible]
دولت [illegible] رعایای ایران [illegible]

رعایای دول کامله الوداد رفتار [illegible] فصل نهم جمیع منازعات و مرافعات [illegible] که در ایران [illegible]
[illegible] اوتریش [illegible] حکم [illegible] و انصاف [illegible] قونسول دولت اوتریش
[illegible] اوتریش [illegible]
کارگزاران دولتی [illegible] جمیع منازعات و مرافعات [illegible] در ایران فیمابین
اوتریش [illegible] قونسولهای [illegible] جمیع
[illegible] مرافعات [illegible] در ایران فیمابین [illegible]
[illegible] قونسول امپراطوری [illegible]
[illegible] اوتریش [illegible]
[illegible] اگر [illegible] حکم [illegible]
اوتریش [illegible] قونسول [illegible] اوتریش [illegible] تبریز [illegible]
[illegible] دولت ایران در ممالک اوتریش [illegible]
[illegible] اوتریش [illegible] رعایای [illegible]
[illegible] ایران و قونسولها و کارگزاران دولت ایران [illegible] رعایای ایران [illegible] کارگزاران [illegible] امپراطوری دولت اوتریش
[illegible] در ممالک اوتریش [illegible] قونسولهای دول کامله الوداد داده میشود
فصل دهم — اگر کسی از [illegible] در ممالک [illegible] ایران [illegible]
[illegible] قونسول [illegible]
[illegible] اوتریش [illegible] قونسول
[illegible]
[illegible] اوتریش [illegible]
[illegible] قونسولها و کارگزاران دولت ایران [illegible]
[illegible] قونسولهای دول کامله الوداد داده میشود فصل یازدهم — [illegible]
[illegible] قونسول [illegible]
[illegible] مملکت خود [illegible] فصل دوازدهم [illegible]
ایران در ممالک اوتریش [illegible] رعایای اوتریش در ممالک ایران [illegible]
[illegible] دول کامله الوداد [illegible] فصل سیزدهم — [illegible] دولتین [illegible]
[illegible]
[illegible] فصل چهاردهم [illegible]
[illegible]
[illegible] دولت [illegible]
[illegible]
[illegible] اعلیحضرتین [illegible]
[illegible]

در پاریس ۲۲ رمضان ۱۲۷۴ هجری مطابق ۱۷ مه ۱۸۵۸ عیسوی تحریر شد

[illegible] اعلیحضرت [illegible] عهدنامه [illegible] تصدیق [illegible]

[illegible] عهدنامه [illegible]

[illegible] تصدیق [illegible] مهر دولت [illegible]

[illegible] مهر [illegible]

در دارالخلافه [illegible] ذیحجة الحرام ۱۲۷۴ هجری

سواد اعلام نامه که نزد مقرب الخاقان میرزا حسینخان وزیر مختار اسلامبول فرستاده شده که به ایلچی دولت اوستریا بدهد

چون جناب [illegible] وزیر [illegible] دولت [illegible]

[illegible] دولت [illegible] عهدنامه [illegible]

تاریخ ۲۲ شعبان ۱۲۷۴ مطابق ۱۷ [illegible] ۱۸۵۸ در پاریس [illegible] حقوق و تجارت [illegible]

[illegible] تجارت و تبعه دولت [illegible] حقوق [illegible]

[illegible] تجارت و تبعه دولت [illegible] ممالک ایران [illegible] تجارت [illegible]

[illegible] دولت [illegible]

[illegible] دولت اعلیحضرت [illegible]

ممالک ایران تجارت و تبعه دولت [illegible] حقوق و امتیازات داده خواهد شد [illegible] عهدنامه [illegible]

منعقده ما بین دولت ایران و اوستریا ۲۲ رمضان ۱۲۷۴ [illegible] تجارت و تبعه دولت اوستریا داده [illegible]

[illegible] تبعه دولت ایران در ممالک [illegible] حقوق و امتیازات [illegible]

[illegible] دولت ایران در طهران ۱۵ جمادی الاولی ۱۲۷۴ هجری تحریر [illegible]

صورت عهدنامه دولت علیه ایران با دولت امریک شمالی و ینکی دنیا که بتوسط جناب فرخ خان امین الملک در سنه ۱۲۷۴ انعقاد یافته است

[illegible] اعلیحضرت [illegible] ایران [illegible] اعظم [illegible] ممالک [illegible] مجمعه امریک [illegible]

اراده [illegible] دولتین [illegible]

[illegible] اعلیحضرت [illegible]

[illegible] ایران جناب فرخ خان امین الملک [illegible] مجمعه امریک [illegible]

[illegible]

[illegible] مجمعه امریک [illegible] دولت [illegible]

[illegible]

[illegible] مجمعه امریک [illegible]

[illegible]

[illegible] عهدنامه [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] تجارت [illegible]

[illegible] مجمعه امریک [illegible] تجارت [illegible] تبعه دولت [illegible]

[illegible] تجارت [illegible] ممالک ایران [illegible]

[illegible] تبعه ایران [illegible] مجمعه امریک [illegible] تجارت [illegible]

[illegible] دولت ایران [illegible] مجمعه امریک [illegible]

[illegible] مجمعه امریک [illegible] تجارت [illegible]

[illegible] ایران [illegible] تجارت [illegible]

[illegible]

[illegible] مجمعه امریک [illegible] دولت ایران [illegible]

[illegible]

[illegible] فصل [illegible] تجارت [illegible]

[illegible] مجمعه امریک [illegible]

[illegible] ایران [illegible] مجمعه امریک [illegible]

[illegible] تجارت [illegible] مجمعه امریک [illegible]

[illegible]

[illegible] فصل [illegible] مجمعه امریک [illegible]

بهمین که ازاین دو دولت رجب اعظم [illegible] خود را در قطع و فصل امور [illegible] نوشته دیگر اظهار [illegible] دوفقره
آن [illegible] دیگر عهدنامه مذکوره برقرار خواهد بود و همچنین [illegible] اعلیحضرت [illegible] بر [illegible]
و کلای [illegible] فرارسید [illegible] دولت مرتبه خود [illegible] در دست شماه اگر [illegible] کرده
[illegible] و کلای مختار [illegible] دو نسخه [illegible] مهر خود رقم و مختوم نمودند دو نسخه که در دو نسخه بزبان فارسی
و انگلیسی [illegible] در [illegible] بر قرار کرده [illegible] اعلیحضرت [illegible] در خط [illegible] عهدنامه
[illegible] تجارتی [illegible] و تصدیق [illegible] قرار [illegible] و تصدیق [illegible]
آن [illegible] از برای خود [illegible] عهدنامه قرارداد [illegible] از [illegible]
[illegible] این [illegible] بخط خود [illegible] حکم کرده ام [illegible]
[illegible] ۲۷ [illegible] هجری [illegible] سلطنت [illegible] — [illegible] بخط [illegible]
[illegible] زده میشود — مهر خط جناب [illegible] صدر اعظم — مهر مهر صدر اعظم — مهر خط و مهر جناب
[illegible] وزیر [illegible]

سواد ترجمه عهدنامه منعقده فیمابین جنرال کوفمان و خان خیوق بتاریخ (۱۲) اغوست ۱۸۷۳ مطابق

۱۸ رجب ۱۲۹۰ هجری — فصل اول — سید محمد رحیم بهادر خان ذکر [illegible] امپراطوری روسیه [illegible]
[illegible] دوستی [illegible] قرار [illegible] و [illegible] حق [illegible] عهدنامه تجارتی و [illegible] خواهد [illegible]
[illegible] اطلاع [illegible] کارگزاران بزرگ [illegible] روسیه [illegible] جنگ [illegible] — فصل دوم — رود جیحون [illegible]
[illegible] روسیه و خیوق خواهد بود [illegible] خط سرحد [illegible] نقطه که [illegible] رود جیحون از [illegible]
[illegible] در طول آن [illegible] کنار [illegible]
[illegible] رود جیحون [illegible] خواهد بود — فصل سیم
[illegible] رود جیحون [illegible] اراضی [illegible] خیوق [illegible]
[illegible] بتصرف روسیه [illegible] خواهد [illegible] جمیع املاک [illegible] خان خیوق [illegible]
[illegible] روسیه خواهد [illegible] املاک [illegible]
خان خیوق میتواند [illegible] تجارت [illegible] دیگر [illegible] بجهة [illegible]
[illegible] — فصل چهارم [illegible] امپراطور [illegible] تا [illegible] رود جیحون
[illegible] خان خیوق [illegible] اراضی [illegible] بهیچ وقت [illegible]
[illegible] بتصرف [illegible] — فصل پنجم — کشتیهای [illegible] روس [illegible]
[illegible] رود جیحون [illegible] خیوق [illegible]
[illegible] کارگزاران روسیه [illegible] — فصل ششم [illegible]
[illegible] رود جیحون [illegible]
[illegible] حکومت خان خیوق خواهد [illegible]
[illegible] کارگزاران روسیه [illegible] خواهد داشت — فصل ۷ [illegible]
بجهة تجارت [illegible] رود جیحون [illegible]
و تجارت [illegible] حکومت خیوق [illegible] کارگزاران

رو

در [illegible] برای حمل [illegible] در انبارخانها بجهة محمولات تجارتی [illegible] خواهد کرد آن [illegible] مال التجارها
[illegible] در زیر حمایت حکومت خان خیوق خواهد شد حفظ و حراست آنها بعهده کارگزاران خیوق خواهد بود — فصل ۸
[illegible] تجار روسیه میتوانند در [illegible] شهرها و دهات ولایت خیوق تجارت کنند تجار و قوافل روس آزاد هستند در کل
ایالت مزبوره تردد نمایند و در حمایت مخصوص کارگزاران [illegible] خواهند [illegible] حفظ و امنیت [illegible] مال التجاره
روسیه بعهده حکومت خان خیوق خواهد بود — فصل نهم [illegible] تجار خیوق [illegible]
راهداری [illegible] همچنین [illegible] تجار [illegible] ولایت خیوق [illegible]
تجارت [illegible] — فصل دهم — تجار روس
این حق را دارند که [illegible] خیوق [illegible]
فصل یازدهم — برای [illegible] کارگزاران [illegible] تجار روس [illegible] حق دارند در خیوق [illegible]
شهرهای ایالت مزبوره [illegible] — فصل ۱۲ — تجار روس حق دارند در ایالت خیوق [illegible]
[illegible] کارگزاران روسیه [illegible] — فصل ۱۳
[illegible] تجار [illegible] روس و خیوق [illegible]
فصل ۱۴ — کارگزاران خیوق [illegible] روس [illegible] خیوق [illegible]
در صورت [illegible] روس و خیوق [illegible]
[illegible] روس [illegible] (فصل ۱۵) [illegible] خیوق [illegible]
خیوق [illegible] کارگزاران روسیه [illegible] خواهد شد — فصل شانزدهم
کارگزاران خان خیوق [illegible] روسیه [illegible] ایالت خیوق [illegible]
[illegible] کارگزاران روسیه [illegible]
[illegible] روس [illegible] کارگزاران [illegible] خیوق [illegible] کارگزاران خیوق
[illegible] کارگزاران روسیه [illegible] — فصل هفدهم [illegible] سید محمد رحیم بهادر خان [illegible]
[illegible] ایالت خیوق [illegible]
[illegible] کارگزاران خیوق [illegible]
[illegible] — فصل هیجدهم — خان خیوق [illegible] حکومت [illegible] خیوق [illegible]
[illegible] دولت روس [illegible] حکومت خیوق [illegible]
[illegible] خان خیوق [illegible]
[illegible] روس [illegible]
منات [illegible] ۱۸۷۳ و ۱۸۷۴ [illegible] منات [illegible] ۱۸۷
[illegible] منات [illegible]
[illegible] کارگزاران خیوق [illegible] ۱۸۷۴ [illegible]
کارگزاران خیوق [illegible] رود جیحون [illegible]
[illegible] خان خیوق و کارگزاران روسیه [illegible]
[illegible] ۱۸۹۳ [illegible] حکومت خیوق

[illegible] و جواهرات [illegible] ۱۸۹۶ [illegible] از [illegible]
[illegible] کومت [illegible] قسط [illegible]
[illegible]
[illegible] قرارداد [illegible] بدون [illegible]
[illegible] ۱۵ اغوست روس ۱۸۷۲ [illegible] ۹۰ [illegible]

صورت قرارنامه منعقده فیمابین کمپانی همایونی ایران و انگلیس بجهة راه آهن و اعمال مفیده عامه

— عطای امتیاز حقوق از جانب اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران به بارون جولیوس دو رویتر فیمابین دولت اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران و بارون جولیوس دو رویتر [illegible] در قرارداد [illegible]

فقره اول — دولت ایران بحکم این قرارنامه به بارون جولیوس دو رویتر [illegible] [illegible] [illegible] در تمام خاک ایران [illegible] [illegible] امتیاز نامه [illegible] — فقره دوم — دولت ایران [illegible] امتیاز مخصوص و انحصاری قطعی راه آهن [illegible] بارون جولیوس دو رویتر [illegible] [illegible] [illegible] راه آهن [illegible] [illegible] در داخله خاک ایران [illegible] — فقره سیم — [illegible] دولت علیه ایران [illegible] حق مخصوص و امتیاز انحصاری داده است [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] حقوق [illegible] راه آهن در فقرات [illegible] [illegible] — فقره چهارم — [illegible] خطوط راههای [illegible] [illegible] [illegible] دولت ایران [illegible] [illegible] [illegible] دولت ایران [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] خطوط راه آهن [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] دولت ایران [illegible] [illegible] — فقره پنجم — [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] دولت [illegible] [illegible] — فقره ششم — [illegible] خاک ایران [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] خاک ایران [illegible] — فقره هفتم — [illegible] خط راه آهن [illegible] راه آهن [illegible] [illegible] — فقره هشتم — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

فقره نهم — [illegible] راه آهن [illegible] دولت ایران [illegible]

فقره دهم — [illegible] [illegible] راههای آهن [illegible] [illegible] فیمابین دولت [illegible] خطوط راه آهن [illegible] [illegible] دولت [illegible] — [illegible] خط راه آهن [illegible] [illegible] [illegible] راه آهن [illegible] دولت [illegible] — فقره یازدهم — دولت ایران بحکم امتیاز نامه [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] دولت [illegible] [illegible] — فقره دوازدهم — [illegible] دولت ایران [illegible] [illegible] — فقره سیزدهم — [illegible]

سهولت و انتقال آنها براههای آهن و ترامواى و طرق دیگر برقرار [illegible] از امتیازات [illegible]
بکمپانی [illegible] داده [illegible] خواهد بود [illegible] امتیازیکه در فقره ششم برقرار است و همچنین [illegible]
متعهد خواهد بود در فقره دهم نیست — فقره چهاردهم — دولت ایران بکمپانی بانک بموجب این امتیاز
حق مخصوص و امتیاز انحصاری قطعی [illegible] در مدت شصت سال از تاریخ این امتیاز در جنگلهای ایران کار بکند و از جنگلها را
بکار برد و از آنها تمتع بردارند این نوع کارکردن و تمتع [illegible] در جنگلهای ایران هرگز کسی بدون اجازه
[illegible] امتیازنامه بانک [illegible] خواهد کرد در جائیکه [illegible] انکار [illegible]
[illegible] دولت [illegible] که حق خواهد داشت در آن اراضی [illegible] دولت [illegible]
دولت ایران از منافع خالص این جنگلها [illegible] صدی [illegible] خواهد برد — فقره پانزدهم — دولت ایران
بصاحبان این امتیاز حق مخصوص و امتیاز انحصاری میدهد در مدت شصت سال در تمام ممالک ایران کمپانی [illegible]
رودخانهها و [illegible] آنها [illegible] و [illegible] مطلقه [illegible] و [illegible]
آوردن آنها [illegible] دولت آنها [illegible] و [illegible] آنها [illegible]
[illegible] و کاری [illegible] که [illegible] و [illegible] صاحب [illegible]
[illegible] بعد از آنها [illegible] و [illegible] که [illegible] صاحب [illegible]
[illegible] دولت ایران کمپانی [illegible] و [illegible]
[illegible] خواهد داد و علاوه براین دولت ایران [illegible]
[illegible] آن [illegible] خواهد داد [illegible]
[illegible] زمین [illegible] خواهد کرد [illegible]
[illegible] دولت [illegible] کمپانی [illegible] آنها [illegible] خواهد برد
فقره ۱۶ — کمپانی [illegible] راه آهن [illegible] امتیازنامه [illegible]
[illegible] که [illegible] دیگر [illegible] دولت [illegible]
[illegible] امتیازنامه [illegible]
در عبارت از صد و پنجاه هزار لیره [illegible] حصه های شرکت [illegible]
[illegible] و [illegible] این مبلغ را [illegible] این امتیاز [illegible] خواهد شد
فقره ۱۷ — دولت ایران بحکم این امتیازنامه [illegible]
[illegible] و علاوه بر آن [illegible] کمپانی [illegible] — فقره هیجدهم
[illegible] دولت ایران [illegible]
[illegible] راه آهن [illegible]
[illegible] که [illegible]
[illegible] خواهد کرد — فقره ۱۹ — دولت ایران بحکم امتیازنامه [illegible]
از تاریخ ۱۰ مارس ۱۸۷۲ [illegible] صاحب این امتیاز [illegible]
مبلغ ۴۰,۰۰۰ لیره را [illegible] دولت خواهد داد و علاوه بر آن [illegible] مبلغ [illegible]
[illegible] خواهد داد [illegible] سال ششم [illegible]

مبلغ [illegible] منفعت خالص [illegible] دولت داده خواهد شد [illegible] — فقره بیستم
در صورتیکه دولت ایران [illegible] تصمیم [illegible] این امتیاز [illegible] بعد از [illegible]
این امتیاز [illegible] بحکم امتیازنامه [illegible] مخصوص [illegible] در [illegible] دیگر [illegible]
خواهد داشت — فقره ۲۱ — [illegible] ارزاق [illegible] کارها و [illegible] و [illegible]
[illegible] کارخانجات آهن [illegible]
[illegible] ایران و [illegible] حق [illegible] دیگر [illegible] — فقره ۲۲
[illegible] این امتیاز در هر وقت [illegible] خواهند [illegible] این امتیاز را به [illegible] داده [illegible]
حقوق را [illegible] دیگر [illegible] بشرط رعایت تعهداتیکه کرده‌اند
فقره ۲۳ — صاحب این امتیاز [illegible] اعمال [illegible] آنها [illegible]
[illegible] دولت ایران [illegible]
[illegible] خواهد [illegible]
[illegible] خواهد کرد دولت ایران [illegible]
[illegible] این امتیاز [illegible]
[illegible] خواهد کرد [illegible] حکم [illegible] خواهد شد
فقره ۲۴ — این امتیاز بزبان فارسی ترجمه خواهد شد [illegible] در صورت [illegible]
[illegible] خواهد بود در ماه [illegible] ۲۵ ژوئیه ۱۸۷۲ [illegible] جمادی الاولی ۱۲۸۹ تحریر یافت
جناب اشرف [illegible] صدراعظم دولت علیه ایران بحکم امتیازنامه [illegible] ۵ [illegible]
ایران [illegible] دولت [illegible]
[illegible] صحیح است [illegible]
مهر کرده اند جناب صدراعظم [illegible] — نواب [illegible] وزیر علوم — [illegible] الدوله — جناب
میرزا سعید خان وزیر امور خارجه — جناب قوام الدوله وزیر [illegible] — [illegible] الدوله [illegible] وزیر [illegible]
جناب میرزا محمد حسین [illegible] — جناب [illegible] خان [illegible] وزیر [illegible] اعظم — جناب [illegible] میرزا [illegible] خان
جناب [illegible] — جناب [illegible] خان وزیر [illegible] — جناب [illegible] خان [illegible] وزیر [illegible] اعظم

صورت مقاوله نامه ایست که در بیست و یکم ذیقعده ۱۳۰۹ مطابق ششم ماه کانون اول سنه ۱۸۹۱ در میان سفارت دولت ایران و نظارت جلیله خارجه عثمانیه

بسم الله الرحمن الرحیم — [illegible] اتباع ایرانیه در ممالک دولت عثمانیه [illegible] حضرات [illegible] جنایت [illegible]
[illegible] دولت عثمانیه و [illegible] سلطنت سنیه [illegible] خواهد شد [illegible]
[illegible] این فقره حق [illegible] دولت ایران [illegible]
در خصوص تحقیقات کارهای جنایتی [illegible] تحقیقات [illegible]
در محاکم دولت عثمانیه [illegible]
[illegible] دقیقه [illegible] تحقیقات [illegible] آنها [illegible]

[illegible] کارپردازها و کیل کارپردازهای ایران [illegible]
[illegible]
[illegible]

ثانیاً — اگرچه تبعه ایران در ممالک عثمانی اقامت دارند [illegible]
[illegible]

ثالثاً — کارپردازها و کیل کارپردازهای [illegible]
[illegible]

رابعاً — [illegible] کارپردازها و کیل کارپردازها [illegible]
[illegible]

خامساً [illegible]
[illegible]

سادساً — [illegible]

سابعاً — [illegible]
[illegible]

[illegible] **ثامناً** تبعه ایرانیه [illegible]
[illegible] ۱۸۷۵ [illegible]
[illegible]

تاسعاً [illegible]
[illegible]

عاشراً [illegible]
[illegible]

حادی عشر اگر از جانب دولت ایران [illegible]
[illegible]

ثانی عشر [illegible]
[illegible]

ثالث عشر — [illegible]
[illegible]

رابع عشر [illegible]
[illegible]

در دار السلطنه اسلامبول ۲ ذیقعده ۱۲۹۲ [illegible]

مراسله امیر عبدالرحمن خان پادشاه افغانستان

[illegible] که این لرزش و انقلاب در جمیع ممالک اسلام [illegible]
[illegible]

۱۲۸۵ [illegible]

ازین جهت مینویسم که دولت انگلیس سعادتمند بود در [illegible] که [illegible] بدست [illegible]

عبدالرحمن خان ــ [illegible] ۱۲۸۶ [illegible]

سواد ترجمه وصیت نامه پطر کبیر امپراطور روس در روزنامه کلکته ۳ ماه نوامبر ۱۸۷۰ [illegible] ۱۲۸۷ [illegible]

وصیت نامه پطر کبیر امپراطور روس [illegible] خود نوشته ـ پس از [illegible] اولاد و [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

صورت کتابچه رفیق و وزیر میرزا ملکم خان ناظم الملک

[illegible]

رفیق - [illegible]

(وزیر)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

در واقع ایران و علم سیاست خود کشی [illegible] وزرا [illegible] مردم نمی‌فهمند چقدر [illegible] می‌کنند [illegible]
در همین [illegible] وزیر در ایران [illegible] خیال می‌کنند [illegible] خود جمع می‌کنند [illegible]
[illegible] کار [illegible] می‌کنند [illegible]
خواهد داشت [illegible] است اگر طالب ذلت [illegible] خیال
[illegible] وزارت [illegible] نهایت [illegible]
[illegible] هر روز گذشته [illegible] وزرا ایران هم از لذت
[illegible] کرده اند [illegible]
در [illegible] وزارت ایران [illegible]
[illegible] وزیر ایران [illegible]
هر کار [illegible]
[illegible] ایران [illegible]
[illegible] لذت استقلال را [illegible]
[illegible] ایران را [illegible]
[illegible]
ایران را [illegible] وزارت [illegible]
[illegible] وزیر ایران [illegible]
[illegible] وزارت [illegible]
[illegible] وزارت [illegible]
وزارت [illegible] بزرگ [illegible]
[illegible] عظیم در این مملکت [illegible]
[illegible] ترجیح خواهد داد [illegible] دولت ایران را [illegible]
[illegible] رفیق [illegible] وزیر [illegible]
[illegible]
[illegible] تنظیمات [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] سلطان [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] تنظیمات [illegible] وزارت [illegible]
[illegible] دولت [illegible]
[illegible] ایران [illegible]
[illegible] علم تنظیمات [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] قدرت [illegible]
[illegible] علم حقوق [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] دولت ایران [illegible]
[illegible] ایران [illegible]
[illegible] رفیق [illegible]
[illegible] ایران [illegible]
[illegible] دولت ایران [illegible]
[illegible] تنظیمات [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ایران [illegible] دولت [illegible]
[illegible] دولت ایران [illegible]
[illegible] ترقیات [illegible] دولت [illegible]
[illegible] تنظیمات [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] وزرای ما [illegible] دیگر بکردیم وزرای ما هیچ وقت [illegible] ایران [illegible] مجتهد [illegible] در ایران نظم برقرار
این [illegible] در ایران رابطه این [illegible] با نظم [illegible] [illegible] تغییری [illegible] نظم [illegible]
[illegible] [illegible] وزراء [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] روح [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] نظم ایران [illegible] [illegible] نظم [illegible]
[illegible] دولت [illegible] نظم [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] دولت ایران [illegible] [illegible] ایران
وزرای [illegible] نظم [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] وزرای [illegible] [illegible] نظم [illegible]
[illegible] ایران [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] محققاً [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] نظم [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] خواهد بود

وزیر — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] نظم [illegible]

رفیق — [illegible] [illegible] نظم [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] دولت [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ایران [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
نظم [illegible] [illegible] [illegible] خواهد بود

وزیر — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] نظم [illegible]
[illegible] خواهد بود — رفیق — [illegible] علم نظم [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] دولت [illegible] نظم [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

وزیر — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] آوردیم

رفیق — این رشته قواعد را [illegible] [illegible] — مجلس تنظیمات — مجلس وزراء — [illegible]
[illegible] عدالت — قوانین [illegible] — وزیر [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ... [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] — رفیق — [illegible] [illegible] — وزیر [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] نظم [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] وزرای ایران [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] وزراء [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] خواهد کرد [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] وزرای ایران [illegible]
[illegible] رفیق [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ذی قعده ۱۲۸۴ [illegible]

کتابچه ایست از خیالات جناب میرزا ملکم خان ناظم الملک

ایران نظم ندارد [illegible] [illegible] ناظم ایران [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] نظم [illegible]
[illegible] در ایران [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] نظم [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] دولت ایران [illegible] [illegible]
[illegible] دولت [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] علم [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

در باب تنظیمات عسکریه از خیالات جناب میرزا ملکم خان

ما اهل ایران عجب ... [illegible] ... دولت ... [illegible]

[illegible]

ترتیب [illegible] از ممکن نیست که لشکر [illegible] صاحب علم نشود شرط اول ترتیب علم است که همه مردم یقین بدانند که مردان علم
ترقی [illegible] خواهند رسید. از یک طرف مدرسه‌ها بسازیم و از طرف دیگر خیال [illegible] را با علم در جنب مناصب [illegible]
در مملکت ایران [illegible] برای [illegible] قرار داده‌ایم و بخواهیم در تعاقب فرنگ دولت داشته باشیم [illegible]
مناصب نظامی [illegible] مناصب ایران یک فرق عظیمی است در [illegible] دولت. [illegible]
مناصب [illegible] نظام [illegible] انگلیس باید [illegible] در تحت [illegible] فرنگ [illegible]
منصب وزارت [illegible] هر وزیری را که بخواهند بدون سبب معزول نمایند. اما [illegible]
[illegible] سلطان [illegible] سلطان را معزول نماید از این است که [illegible]
بنای قوام نظام عسکریه را در ایران [illegible] منصب آن [illegible] مناصب نظامی را
[illegible] قرارداد [illegible] در فرنگ [illegible] منصب [illegible] است که هیچ [illegible]
بدون حکم [illegible] از منصب خود معزول [illegible] هرگاه [illegible] مناصب نظامی [illegible]
[illegible] که [illegible] بجهة قوت روح نظامی
[illegible]
[illegible]
دارد [illegible] بنمایم

دیگر [illegible] در [illegible] هرگاه [illegible]
[illegible] دیوان [illegible]
مناصب در ایران [illegible]
[illegible] حفظ امنیت داخله [illegible] دیگر دفع [illegible] اگر لشکر [illegible] حفظ
امنیت داخله است [illegible] زیاد است و اگر بجهة دفع [illegible] است [illegible] کم است [illegible]
[illegible]
[illegible]
دیگر ممکن نیست که ترتیب [illegible] دیوان [illegible] ترتیب دستگاه دیوان بجهة [illegible]
[illegible] در ایران [illegible] فرنگ [illegible]
[illegible] اول علم [illegible]
[illegible]
دستگاه دیوان در [illegible] دولت [illegible] این [illegible]
[illegible] تقسیم [illegible] نظم [illegible] - [illegible] -
[illegible] - [illegible] - [illegible] - [illegible] -
[illegible] - [illegible] - [illegible] - [illegible]
ترتیب دستگاه دیوان است و اگر [illegible] دستگاه دیوان
[illegible] دولت [illegible]

[illegible] دستگاه دیوان [illegible]
[illegible] ایران [illegible] اگر این [illegible]
دولت عثمانی [illegible] عثمانی [illegible]
[illegible] دولت عثمانی است [illegible] ایران
در تعاقب [illegible] دولت عثمانی [illegible]
دولت [illegible] فرنگستان [illegible] حال [illegible] فرنگستان [illegible]
[illegible] دولت [illegible] حکم [illegible] تمام
[illegible] که [illegible]
الجزیره - مصر - [illegible] - چین - ژاپن - [illegible] - [illegible] - بخارا - آذربایجان - [illegible]
[illegible] ایران - تمام [illegible] دنیا - تمام هندوستان - تمام [illegible] دنیا - [illegible]
هستیم [illegible]
[illegible] دولت [illegible] فرنگستان [illegible]
[illegible] فرنگستان [illegible]
فرنگستان [illegible]

کتابچه‌ایست بغایت مفید و بنهایت خوش مضمون

بسم الله الرحمن الرحیم خدمت ارباب عقل و دانش [illegible]
[illegible] این اوراق [illegible]
[illegible] در این علوم [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
این علوم [illegible] حکم [illegible] چشم [illegible]
[illegible] قرآن [illegible]
[illegible] عقل [illegible]
[illegible] ارباب عقل و دانش [illegible]
[illegible] حکم [illegible] اصول دین [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] خود [illegible] وجود [illegible]
[illegible] صفات [illegible]
[illegible] سلطان [illegible]

صنعت وجود بخشیده است و برتری از علم او در عین ذات اوست بر وجودات حتی ... عقول عشره ...

در عشق عبارت از ذات ... حسن و قبح اشیا را در ... دور ... در وجب ... [illegible]

نفس خود که ... در یافت ... ذات در ... آموخت ... [illegible]

خلعت آنحضرت ... خود ... بزرگان خود بود ... [illegible]

... ل او کرده ... معقولات ... [illegible]

عشق ... بقدر ضرورت حفظ ... [illegible]

... خانه ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

هر کس بقدر دانش خود چیزی را خوب دانسته لقب داده و ذریت و ذریه گان این خبر بوده در نظر عقل [illegible]
عقل بوده اند چه از این قسم صوری بوده اند و [illegible] در نظر عوام [illegible] و بعضی
چیزی [illegible] و عقلای [illegible] این مردم [illegible] این خبر نسخ کنند [illegible]
حکمی در [illegible] کفایت [illegible] خطاب به آنحضرت کرده [illegible]
[illegible] آرایش و پرستش [illegible] بلکه فرموده برادر [illegible]
[illegible] آرایش [illegible] و بعضی از اخبار [illegible] آن بزرگوار در نزول جبرئیل [illegible]
[illegible] روایت شده در نظر [illegible]
[illegible] آن بزرگوار است [illegible]
و [illegible] مردم [illegible] از اهل حق [illegible]
از [illegible] در حضور [illegible]
از آنحضرت [illegible] روایت [illegible]
[illegible] و آنحضرت [illegible] کلمات قرآن و احادیث [illegible]
[illegible] عقلای راسخ در علم [illegible] و بعضی اخبار از قول آنحضرت در جواب سؤال بعضی از مردم [illegible]
[illegible] جواب فرموده اند [illegible] چنانکه فرمود [illegible]
[illegible] مردم [illegible] عقلی [illegible] حیرت [illegible]
[illegible] شریعت آنچه حضرت فرمود [illegible] مصلحت [illegible]
[illegible] آنچه فرموده اوست [illegible] آنچه [illegible]
فرموده اوست [illegible] شرح احوال آنحضرت [illegible]
[illegible]
[illegible] شرح احوال و اقوال و افعال آن بزرگوار
[illegible] حقیقت خود [illegible]
[illegible]
[illegible]

شرح احوال عقل کل ختم رسل صلعم از اول ولادت تا ورود بمدینه طیبه

محمد ابن عبدالله ابن عبدالمطلب بن هاشم ابن عبد مناف از

قبیله قریش و از اولاد حضرت اسمعیل ابن ابراهیم پیغمبر علیه السلام است آبا و اجداد آن بزرگوار قبیله قریش بزرگ [illegible]
و متولی خانه خدا که مکه معظمه است بودند و بر شریعت ابراهیم [illegible] و همه [illegible] صاحب عقل
و کفایت و معروف بعزت و مروت بودند چون آنحضرت [illegible] قبل از [illegible] عبدالله پدر آنحضرت
[illegible] در صورت [illegible]
در کفالت جد خود عبدالمطلب [illegible]

[illegible] عقل و درایت [illegible] از جمله [illegible] چنانچه عبدالمطلب جد آنحضرت که مردی بزرگوار و فرزند [illegible] قریش
[illegible] خانه خدا [illegible] آنحضرت را در طفولیت [illegible]
[illegible]
[illegible] عبدالمطلب [illegible] آنحضرت را [illegible]
[illegible]
[illegible] کفالت آنحضرت [illegible] عبدالمطلب [illegible]
[illegible]
آنحضرت [illegible] کفالت [illegible] ابوطالب [illegible] عبدالمطلب
حفظ و حراست آنحضرت [illegible] ابوطالب [illegible] آنحضرت [illegible]
[illegible] ابوطالب [illegible] قریش [illegible] آنحضرت [illegible]
[illegible] قریش [illegible] ابوطالب [illegible]
[illegible] آنحضرت [illegible]
[illegible] قریش [illegible]
[illegible]
[illegible] آنحضرت [illegible]
[illegible]
[illegible] آنحضرت [illegible]
[illegible] آنحضرت [illegible]
[illegible] قریش [illegible]
[illegible]
[illegible] آنحضرت [illegible]
[illegible] ابوطالب [illegible] کفالت [illegible]
[illegible] آنحضرت [illegible]
[illegible]
ان محمدا قد اعشق بالله [illegible] حضرت ابراهیم [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] آنحضرت [illegible]
[illegible]
[illegible]

تا بر در وحشت شان از اتباع کلمه حق کم شد و اسعاد قول بحمزه حمزه و حمیدان ازین سخنان بر وی در هم کشیدند
و در طبایع آمیزدم صحبت آن حضرت ناگوار بود تا در سال بیست و پنجم از ولادت با سعادت آنحضرت که اوصاف حمیده
و اخلاق پسندیده او از عقل و دیانت و صدق و امانت مشهور و مذکور نزدیک و دور شده بود خدیجه بنت خویلد
که در قبیله قریش بکثرت مال و زینت جمال و علو حال منفرد و ممتاز بود و در آن عهده زوجی [illegible]
چون ذکر اوصاف حمیده آنحضرت را از هر جا و هر کس شنید در دل گرفت که آنحضرت را شوهر خود کند و [illegible]
رابطه اتصال جمال در صفت نسب و شرف حسب بزرگان قبایل اعراب و اشراف قریش [illegible]
نجیب را در خور خود ندیده و تن در نداده بود پس از آنجا که زن عاقله بود خواست که آن حضرت را در معاملت
و مسافرت و مسافرت تجربت کند و آزموده شده است بعلاوه آوردن خدمت ابوطالب پیغام داد که صدق و امانت
برادرزاده آن جناب محمد امین را که شنیده ام بسیار است که قبول زحمت کرده سفری با کاروان قریش از برای
تجارت برود تا از تجارت او که مبنی بر عقل و صدق و امانت است بهره بردارم ابوطالب به آنحضرت رضا داد
و آنحضرت نیز قبول فرمودند خدیجه تمامی اموال تجارت خود را به او داده با آنحضرت تبصره فرمود و آنحضرت نیز
شرایط عقل و امانت بجای آورده به منافع بسیار برگردید [illegible] فزون چون فرحت حال خدیجه در صحبت
او بود به اخلاق حمیده و صفات پسندیده آنحضرت عاشق شده بود در خدمت خدیجه در مجلس [illegible]
شرح دادند و خدیجه نیز در یک مجلس ملاقات و مقالات با آنحضرت در مقام اظهار [illegible]
تصمیم داده نزدیکان او در خدمت ابوطالب اظهار داشتند و ابوطالب در خدمت آنجناب اظهار داشت و آن
جناب نیز چون مرحله تهذیب اخلاق و تزکیه نفس را که منزل اول از منازل ثلاثه حکمت عملی است [illegible]
[illegible] که مرتبه منزل است فرموده به ازدواج که در این منزل [illegible]
التفات فرموده رضا دادند و عقد مزاوجت منعقد شد [illegible] اقوام و عشیرت آنحضرت [illegible]
[illegible] لطف گفتار و جمال [illegible]
[illegible] عقل [illegible]
و در مبارزت و در [illegible] سایر حضرت [illegible] بخصوص جناب ابوطالب حمزه و عباس [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
شخص عاقل [illegible] لا تلقوا بایدیکم الی التهلکه

سالها نیز در امثال حرکت نمود [illegible]
بعقل و دانش و قوت و شرکت [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] که
یا معشر القریش واصباحاه چون مردم فریاد آنحضرت را [illegible]
[illegible] آنحضرت [illegible] هل عرفتمونی بالکذب منکم [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] حمزه و عباس [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
آنحضرت [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

و قوت و زکات او کم شد و از حمایت آنحضرت باز ماند حمزه و عباس برادران او و جعفر ... آنحضرت ...

[illegible]

«علی ابن ابیطالب»

[illegible]

[illegible]

مریم

از جمله اسباب [illegible] بر [illegible] در حق حضرت عیسی می‌گوید هو عبدالله و روحه و کلمة القاها الی
العذراء البتول [illegible] را از این عبارت [illegible] داده در تعقیب بعثت آنحضرت [illegible]
در [illegible] داده اصحاب را [illegible] حمایت خود [illegible] [illegible] درنظر [illegible] نمایند
از امیر [illegible] قریش از وقتی اصحاب هجرت [illegible] آنحضرت [illegible] [illegible]
بجهت پیغمبر [illegible] رفته [illegible] [illegible] [illegible] خود زد [illegible]
از اشراف قوم [illegible] [illegible] روانه [illegible] آنحضرت [illegible] [illegible]
از جمله افواج [illegible] [illegible] [illegible] گفت [illegible] حضرت [illegible]
در حبشه امانت [illegible] جمع [illegible] [illegible] [illegible] قریش را از
وقتی [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] تصمیم [illegible] آنحضرت را [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] پیغمبر [illegible] [illegible] [illegible]
از تصمیم [illegible] قریش [illegible] برادر [illegible] حمزه و عباس [illegible] عشیرت [illegible] پیغمبر [illegible]
[illegible] جمع [illegible] پیغمبر [illegible] اقوام عشیرت [illegible] [illegible] مکه [illegible]
از عهده حفظ و حراست [illegible] [illegible] [illegible] قرار داده [illegible] جمع [illegible] حفظ
و حراست [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ابوطالب [illegible]
[illegible] عشیرت [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] پیغمبر [illegible] داده
[illegible] [illegible] ابوطالب [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] برادر [illegible] حمزه [illegible] آنحضرت [illegible] قریش [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] اجتماع [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] پیغمبر [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ابوطالب [illegible] آنحضرت [illegible]
و حمایت [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] پیغمبر [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] پیغمبر [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
کلمات [illegible] [illegible] پیغمبر [illegible] [illegible] [illegible]
پیغمبر [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
از [illegible] کمال حسن اخلاق [illegible] کمال حسن اخلاق [illegible] کمال [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] کالنقش فی الحجر [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
از [illegible] [illegible] کلمات [illegible] [illegible] [illegible] کالنقش فی [illegible]

آنحضرت [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] جناب ابوطالب و حمزه و عباس [illegible] آنحضرت [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] قبیله [illegible] [illegible] [illegible] حرکت [illegible] جناب پیغمبر [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] آنحضرت [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] پیغمبر [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] پیغمبر [illegible]
لطیفه [illegible] [illegible] الذین حملوا التوراة ثم لم یحملوها کمثل الحمار یحمل اسفارا [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
عداوت [illegible] حضرت [illegible] قریش [illegible] [illegible] [illegible] قریش [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] قریش [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ابوطالب [illegible] پیغمبر [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] آنحضرت [illegible] [illegible]
[illegible] رسالت [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] کلمات [illegible]
بعضی [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] آنحضرت [illegible] [illegible] [illegible] عظمت آنحضرت
افزود [illegible] آنحضرت [illegible] قریش [illegible] [illegible] [illegible]
و این اجتماع [illegible] [illegible] اخلاق [illegible] آنحضرت [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] آنحضرت [illegible] ابوطالب [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] پیغمبر [illegible] [illegible]
پس [illegible] آنحضرت [illegible] آنحضرت [illegible] قریش عداوت [illegible]
و [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] آنحضرت [illegible]
قرآن [illegible] [illegible] [illegible] آنحضرت [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] اصحاب آنحضرت [illegible] حفظ قرآن [illegible]
همراه [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] آنحضرت [illegible] [illegible]

و همه دوست قریش را که بعضی دیده و شنیده بودند [illegible] آنحضرت پیغمبر را از آن قوم [illegible] هجرت [illegible]
بمدینه [illegible] باین راه توفیق کرده [illegible] پیغمبر خدا را از شهر خویش دعوت کنند پس بعضی از بزرگان مدینه [illegible]
بزیارت آنحضرت رجعت کرده و بعد از دریافت فیض حضور آنحضرت [illegible] و جعفر [illegible]
[illegible] چون پیغمبر [illegible] در راه [illegible] و حفظ [illegible]
او را با خود [illegible] پس حضرت [illegible] از هجرت خود [illegible] داده [illegible] و چون [illegible]
در بیعت اجتماع با اصحاب خود [illegible] مدینه از مکه بیرون [illegible] قریش از خوف آنکه آنحضرت در مدینه
اجتماع [illegible] در کار [illegible] آنحضرت [illegible]
[illegible] بجمله عشیرت خود را [illegible]
پس از زحمت های [illegible] آنحضرت اصحاب خود را [illegible] آنحضرت بمدینه [illegible]
و در عقب بزرگان قریش در بیعت آنحضرت درآمده بودند ولی
علی ابن ابیطالب [illegible] در خدمت آن [illegible]
[illegible] بیعت [illegible]
حضرت بود [illegible] از بزرگان قریش [illegible] حضرت [illegible]
[illegible] عمر ابن الخطاب از بزرگان قریش [illegible]
و همراه در خدمت و همراهی آنحضرت [illegible] حمزه ابن عبدالمطلب [illegible]
و در حفظ و حمایت پیغمبر دقیقه [illegible] جعفر ابن ابیطالب [illegible]
پیغمبر [illegible] عثمان ابن عفان و عبدالرحمن ابن عوف و سعد ابن ابی وقاص و عبدالله ابن مسعود و طلحه ابن [illegible]
[illegible] زبیر ابن العوام [illegible]
راه آنحضرت جان بر کف دست نهاده [illegible]
در موسم [illegible] بعضی بیعت کرده بعضی [illegible] آنحضرت را [illegible]
[illegible] بیعت کرده [illegible] قریش از بیعت اهل مدینه آگاهی [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] پیغمبر خدا [illegible] علی ابن ابیطالب [illegible]
[illegible]
[illegible] آنحضرت [illegible]
[illegible]
[illegible] قریش [illegible] آنحضرت [illegible]
[illegible]
[illegible] آنحضرت [illegible] مدینه [illegible]
آنحضرت [illegible]

[illegible] پیغمبر [illegible] مدینه [illegible]
[illegible] مدینه [illegible] آنحضرت [illegible] کلمات آنحضرت [illegible]
[illegible] رکاب آنحضرت [illegible]
[illegible] رکاب آنحضرت [illegible]
[illegible] رکاب آنحضرت [illegible]
[illegible] مدینه [illegible] پیغمبر [illegible] آمده [illegible]
[illegible]
[illegible] پیغمبر خدا [illegible] مدینه [illegible] آنحضرت [illegible]
[illegible] آنحضرت [illegible] حضرت [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] علی ابن ابیطالب [illegible]
[illegible] پیغمبر [illegible] اصحاب [illegible]
[illegible] مدینه [illegible] مهاجر و انصار [illegible] قریش [illegible]
مدینه علم را [illegible] امیرالمؤمنین [illegible] مدینه [illegible] چنانکه فرمود
أنا مدينة العلم وعلي بابها [illegible]
[illegible] آنحضرت [illegible] جمیع علوم [illegible]
[illegible] نقطه علم [illegible] دایره [illegible]
[illegible]
[illegible] نقطه [illegible] جمیع علوم [illegible]
[illegible] نقطه [illegible] علم [illegible]
پس پیغمبر خدا از نقطه علم [illegible] فرمود العلم علمان علم الابدان وعلم الادیان [illegible]
[illegible] علم [illegible]
[illegible] علم [illegible] حکمت [illegible]
[illegible]
[illegible]
آنحضرت [illegible] نقطه [illegible] نقطه [illegible] نقطه حق [illegible] نقطه
[illegible] نقطه [illegible] چنانکه فرمود العلم نقطة كثرها الجاهلون [illegible] علم [illegible]
[illegible] علم [illegible] احتیاج [illegible]
احتیاج [illegible]
[illegible]

برفع اهم ضرورت زیرا که هنگامه احتیاج اهم افزون تر و گردش چرخ او ضرورتر است چون احتیاج اهم را رفع کرد آن احتیاج نیست

پس بر احتیاجهای او اهم [illegible]

[illegible]

[illegible] لیس للانسان الا ما سعی

[illegible]

[illegible]

باب اول

[illegible]

فصل اول — در بیان رکن اول و آن طغیان است از برای بنی نوع انسان [illegible] و [illegible] که از همه انواع طغیان
[illegible] احساس [illegible] طغیان هر آینه طغیان بر هر نوع است طغیان [illegible]
و طغیان [illegible] که [illegible] طغیان [illegible] بعرض آنحضرت خود [illegible]
[illegible] و طغیان و قاتل [illegible]
[illegible] فصاحت لفظی و معنوی دارد است [illegible]
میفرماید من قتل نفسا بغیر نفس فکانما قتل الناس جمیعا و من احیاها فکانما احیا الناس
جمیعا [illegible] که نظام و [illegible] عمارت [illegible] بنی نوع انسان است [illegible]
[illegible] حفظ و تکثیر عدد بنی آدم اهتمام رود [illegible]
[illegible] اگر نفسی نفس دیگر را [illegible] قصاص قتل [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] و لکم فی القصاص حیوة یا اولی الالباب
[illegible] قتل [illegible] در حکم قتل [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] و قاتلوا فی سبیل الله
الذین یقاتلونکم و لا تعتدوا ان الله لا یحب المعتدین و قاتلوهم حتی
لا تکون فتنة و یکون الدین لله یعنی قتال کنید [illegible]
[illegible] قتال کنند [illegible]

و قتال [illegible] از برای [illegible] و [illegible] کنند و [illegible]
[illegible] آنحضرت [illegible]
[illegible] و [illegible] حفظ و تکثیر نفوس است [illegible] من احیاها فکانما
احیا الناس جمیعا [illegible]
[illegible]
[illegible] ازدواج [illegible]
تناکحوا و تناسلوا انی اباهی بکم الامم یوم القیمة ولو بالسقط [illegible]
[illegible] فانکحوا ما طاب
لکم من النساء مثنی و ثلاث و رباع و ان خفتم الا تعدلوا فواحدة [illegible]
[illegible] ازدواج متعدده [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] من قتل مظلوما فقد جعلنا لولیه سلطانا [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

اما طهران [illegible] جمیع مردم [illegible] طهران [illegible]

تصرف [illegible] یا ایها الذین آمنوا لا تأکلوا اموالکم بینکم

بالباطل الا ان تکون [illegible]

و این کلام [illegible] در طریقت [illegible] و در شریعت [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

پس دیگران که مردم مختلفند [illegible]

[illegible]

و در حق همه یکسان نظر [illegible] و در حق همه عفو و اغماض نمود

فصل دوم — در بیان [illegible]

[illegible]

الملک یبقی مع الکفر و لا یبقی مع الظلم

[illegible]

... در معرض در آورد — هشتم — خیار کسب است یعنی شخص هر کسبی که طبع او بآن مایل است ... [illegible]

... منع و عداوت نشود و مصالح این فقره آنکه ... [illegible]

... ترقی و رغبت ... پس در هر چه ترقی و رغبت بیشتر قوت اراده ... [illegible]

... [illegible] ... بعضی از فقها ... [illegible]

... اگر منع و عداوت ... مردم ... [illegible]

... و در صورت منع و عداوت ... [illegible]

... چنانکه ... قول ... الکاسب حبیب الله

... چنانکه جمع ... [illegible]

... [illegible]

... در وقت ضرورت این ... [illegible]

نهم — خیار ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible]

فصل ششم — ... [illegible]

... [illegible]

... وَیَدُ اللهِ مَعَ الجَماعَة ... [illegible]

... [illegible]

سوره [illegible] إنا وجدنا آباءنا على أمة [illegible]

[illegible]

و در حق [illegible] اعضا [illegible] اعضای خود [illegible]

[illegible]

[illegible]

برای [illegible] عقد اخوت [illegible]

[illegible] عقد اخوت [illegible]

[illegible] از آنحضرت [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] میزان [illegible] وحدت [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

افراط و تفریط [illegible]

[illegible]

[illegible] وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ أَلَّا تَطْغَوْا

فِي الْمِيزَانِ وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

و همچنین [illegible]

عدل [illegible] تصریح [illegible]

وَنزلنا عليهم الكتاب والميزان ليقوم الناس بالقسط وانزلنا الحديد فيه بأس شديد ومنافع للناس

[illegible]

در حقیقت [illegible]

[illegible]

فصل چهارم [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] تعالى الله عما يقول الظالمون [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ربنا آتنا في الدنيا حسنة وفي الآخرة حسنة وقنا عذاب النار [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ أَتْقَاكُمْ یعنی این است و جز این نیست که عزیزترین شما نزد خداوند پرهیزکارترین شماست
و مراد از پرهیزکار کسی است که تقوای او در علم و اعمال یا دیانت بیشتر باشد [illegible] تقوای او بیشتر باشد او را
سردار قوم باید قرار داد و اگر کسی [illegible] اگر چه بنده است در خدمت حضرت باشد بر او تفضیل باید داد و امتیاز باید نهاد
چنانکه پیغمبر فرماید فَضَّلَ اللّٰهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً یعنی فضیلت و برتری داده است خدا
جهادکنندگان را بر نشستگان از حیث رتبه. و نیز گفت كُلِّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ یعنی در آیین اسلام مقرر است هر دارای
فضل به حسب فضل امتیاز فضل او و نیز اِنِّی لَا اُضِیعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِنْكُمْ مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ
مصالح و منافع این امتیاز فضیلت آنکه امتیاز داده نشود مگر از جهت افزونی هنر هر کس در هر صنعتی اهم از صنایع و
علوم و ارباب حرف و صنایع و صاحب کسب و زرع بهمت بر کتاب تفضیل و فزونی هنر خواهد کوشید
و در کتاب هنر خواهد کوشید تا مستحق امتیاز شود و چون امتیاز داده شود به ترقی دیگر در کتاب هنر خواهد افزود
و امتیاز اهل هنر [illegible] اعادی نخواهد بود [illegible] قوت و ثروت ملک صنایع و حشمت [illegible]
[illegible] چنانکه در بعضی از ممالک [illegible] این امتیاز را کرده اند و منافع آن را برده
[illegible] در طبیعت [illegible] و اگر در صورت تحقیق امتیاز فضل کسی کتاب هنر
کند و [illegible] بر خود شکایت کند و اگر کتاب هنر کرده امتیاز فضل داده اند
مملکت [illegible] در صورت تقصیر راجع [illegible] امتیاز فضل [illegible]
نخواهد داد [illegible] و اینها [illegible] در جمیع [illegible] مملکت [illegible]
و قصور روی خواهد کرد [illegible] امتیاز [illegible] فضیلت [illegible]
و [illegible] مردم مملکت [illegible] خواهد گرفت [illegible]
[illegible] و [illegible] در [illegible]
[illegible] تقصیر [illegible] از روی عزت [illegible] مملکت [illegible]
[illegible] و اگر [illegible] در کلام [illegible] شد [illegible] حق [illegible]
[illegible] کلمه حق [illegible]
زان کلام حق تلخ میگویم ترا تا ز شیرینی فرو ناریم ترا
[illegible] کتاب [illegible]
[illegible] در [illegible] تقصیر [illegible]
[illegible] مستحق [illegible]
[illegible] تا به کتاب هنر [illegible] وجود شریف خود را به [illegible]
[illegible] این اوراق [illegible] در فصول این چهار ارکان [illegible]
کند [illegible] به لفظ [illegible] چهار ارکان است [illegible]
[illegible] در این فصول ایراد کردیم [illegible] چهار [illegible] در علم فقه [illegible]
[illegible] جمیع آن [illegible] حفظ [illegible] چون در احکام [illegible] فقه [illegible]
[illegible] و امتیاز [illegible] جمیع [illegible] مشهور شود [illegible]

[illegible] در آن زمان صدق قریش منتخب که فرمود
أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا [illegible]
آنحضرت فرمود [illegible] اگر چه صدق قریش آنحضرت [illegible] ۱۲۸۰
پیغمبری [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] حضرت [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] علم [illegible]
[illegible]

باب دوم

چون پیغمبر خدا [illegible] أَنَا نَبِيٌّ بِالسَّيْفِ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] قریش [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
داد [illegible] قبیله قریش [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً [illegible]

[illegible]

[illegible]

تفصیل انشاد قصیدهٔ برئیه که باعث نظم آن چه شد

در اینجا ذکر خواهد شد [illegible] در سنه ١٢٩٠ هجری [illegible]

[illegible] فانّ امیر المؤمنین [illegible]

[illegible]

[illegible] ۱۲ محرم ۱۲۹۱ [illegible]

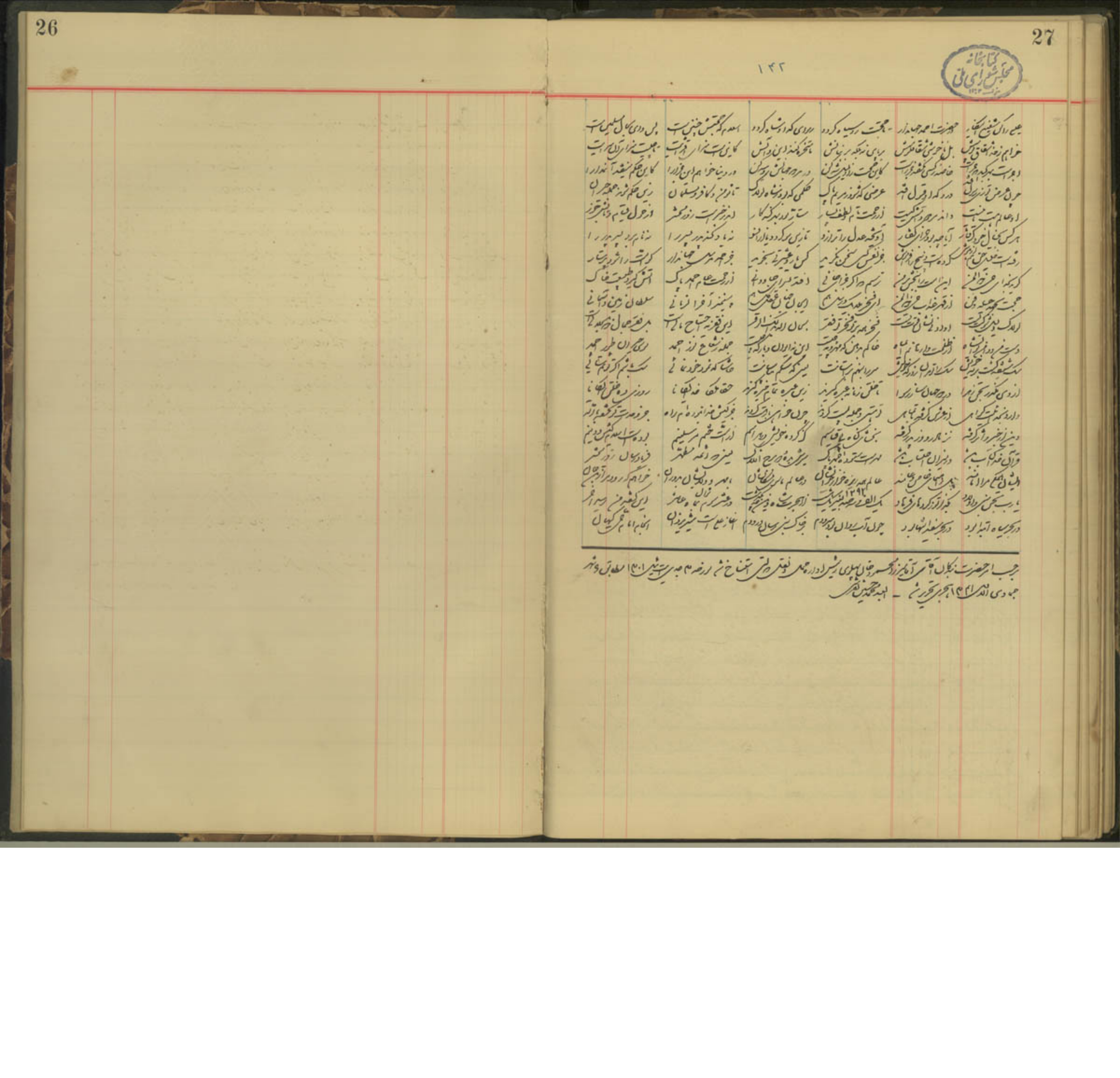
[illegible] صفر ۱۲۹۱ [illegible]

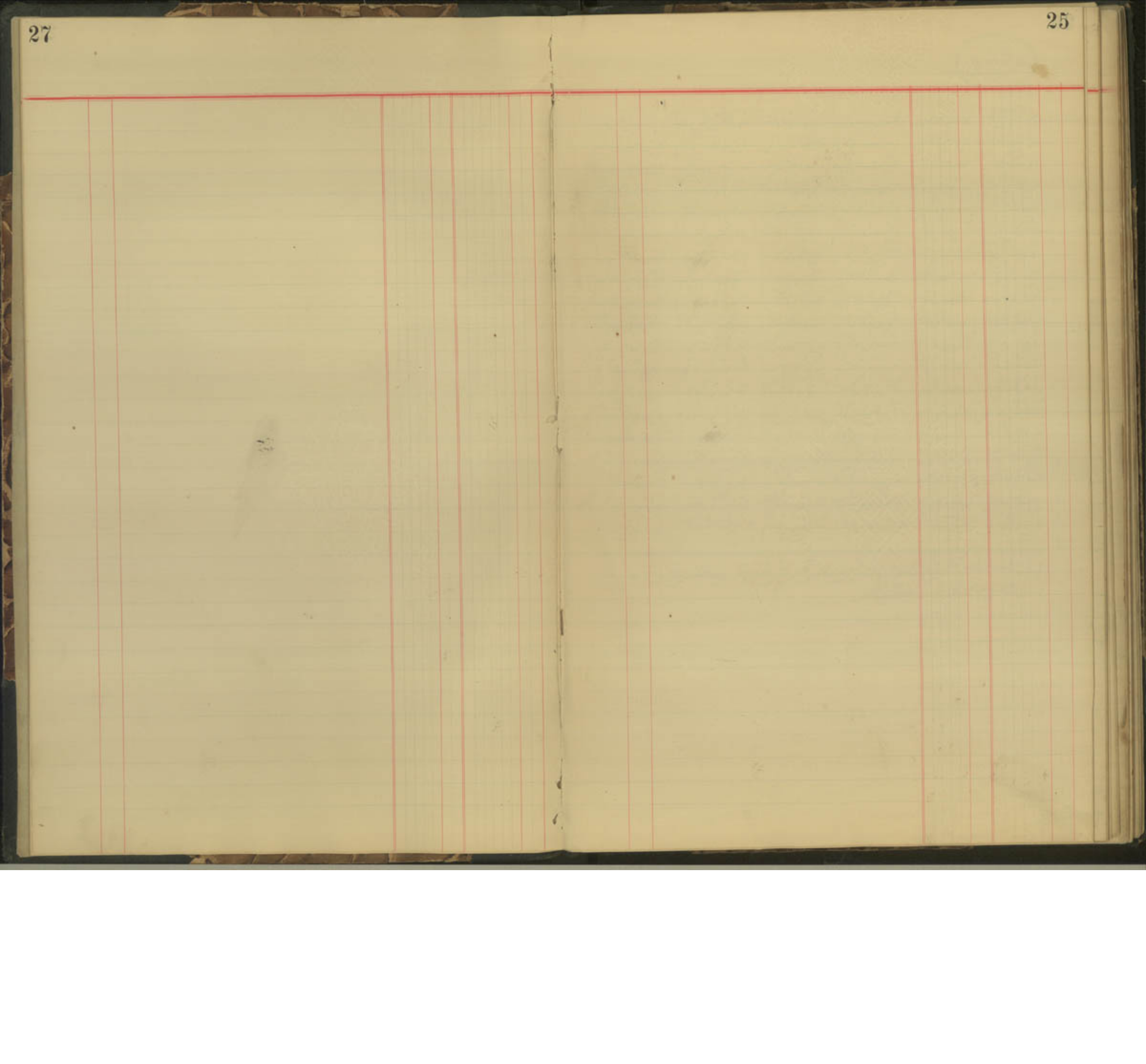
[illegible]

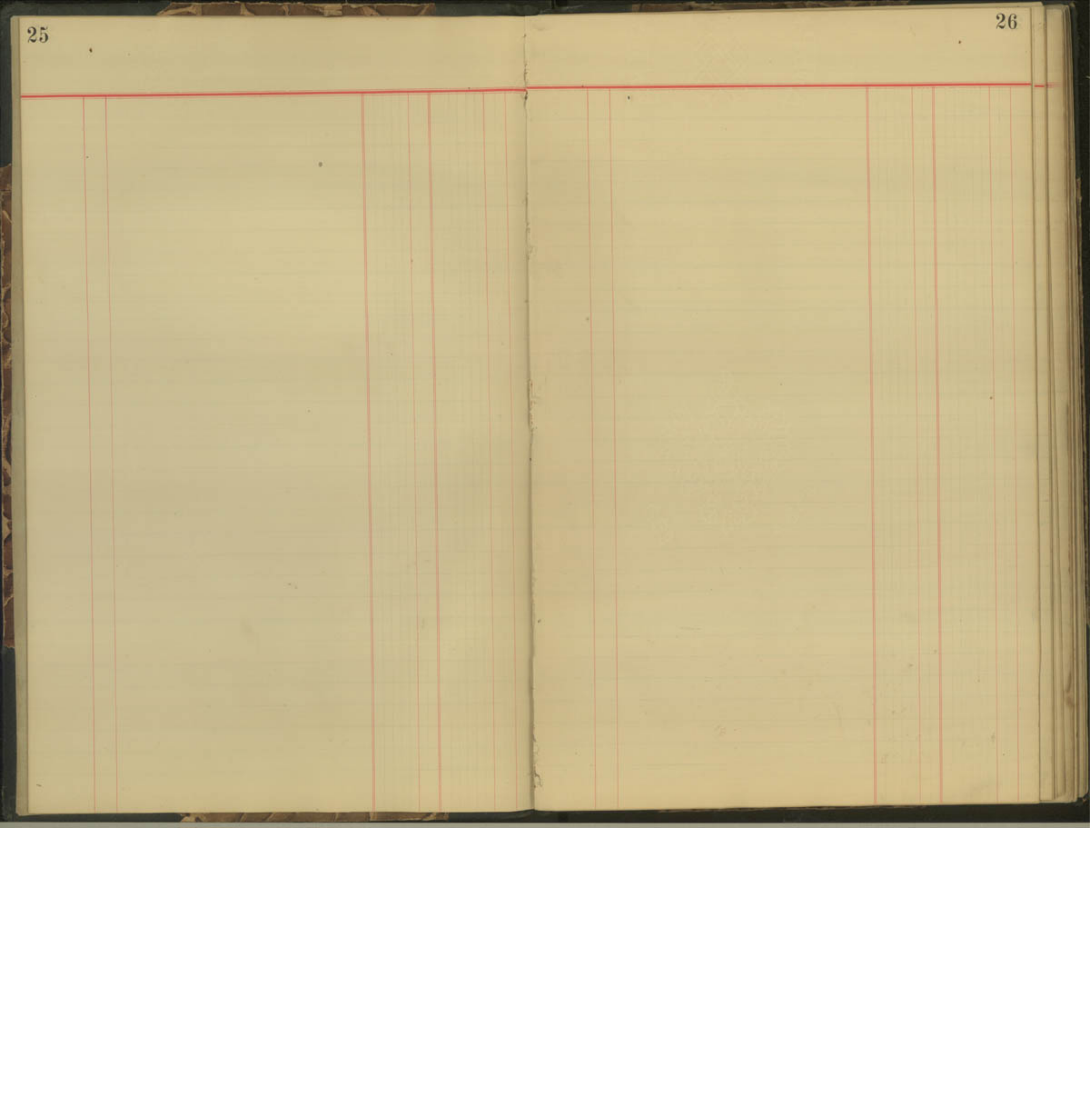
[illegible] لیهلک من هلک عن بینة ویحیی من حی عن بینة [illegible]

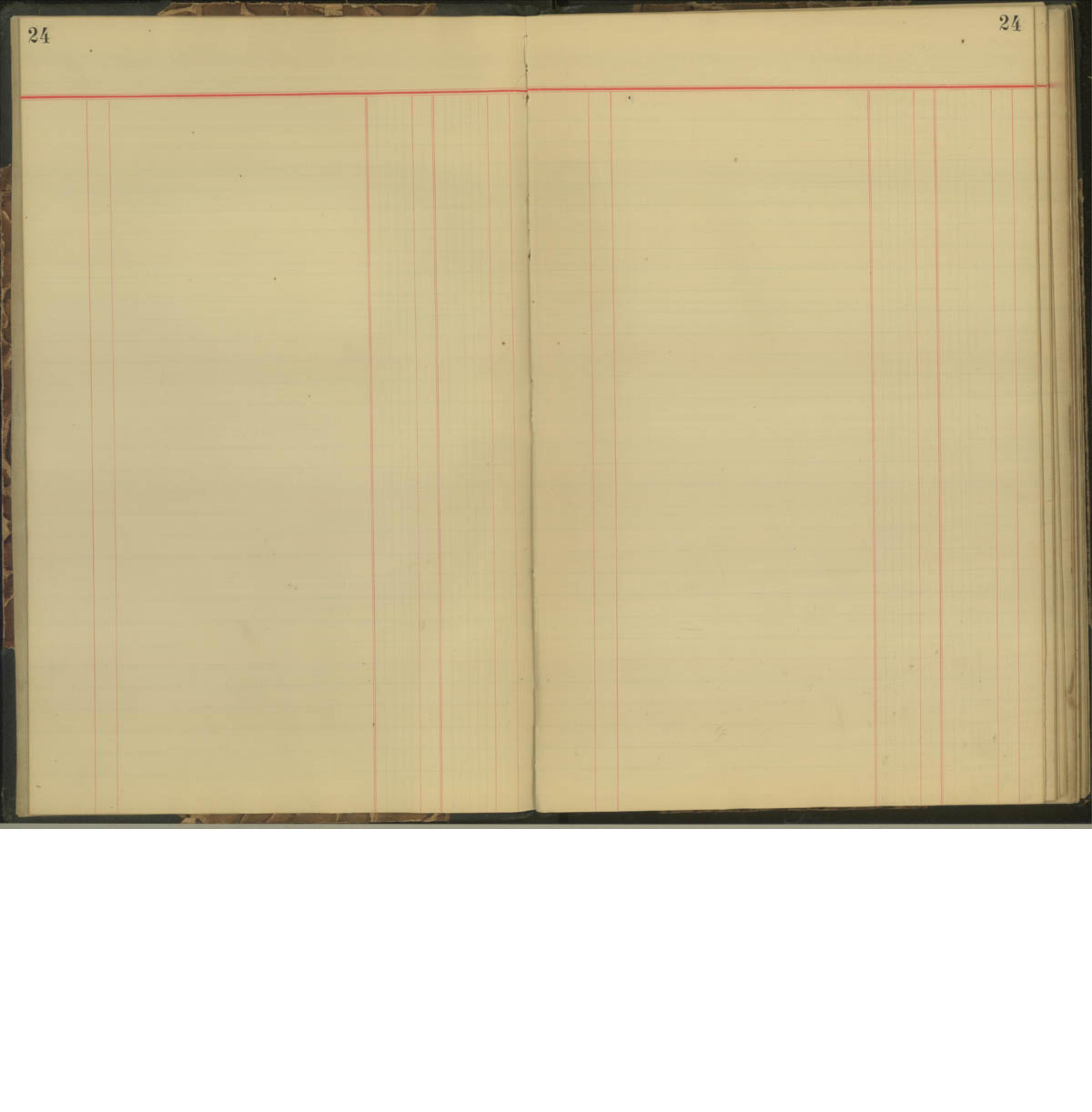
[illegible] مقالهٔ مرثیه [illegible]

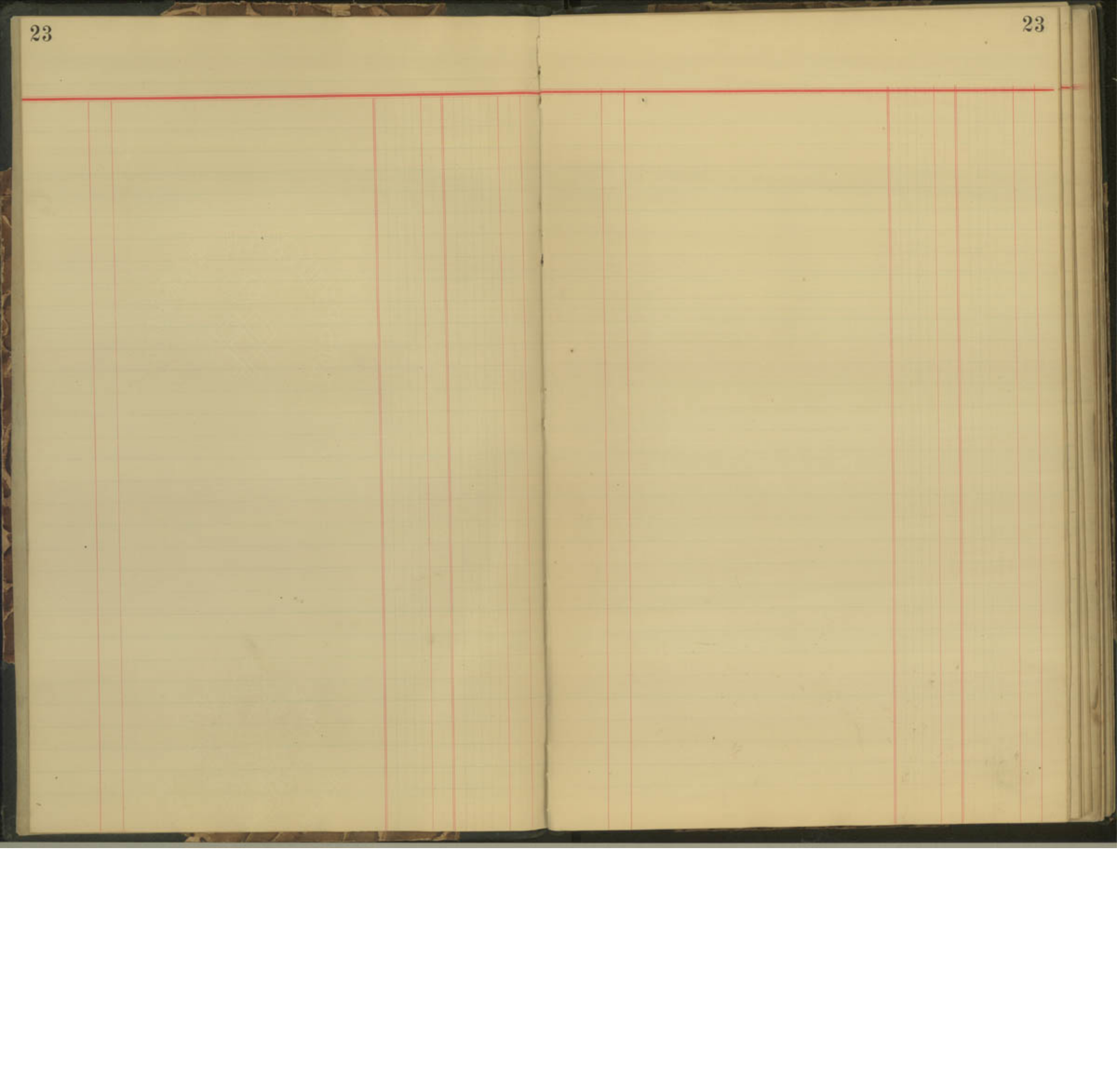
[illegible]

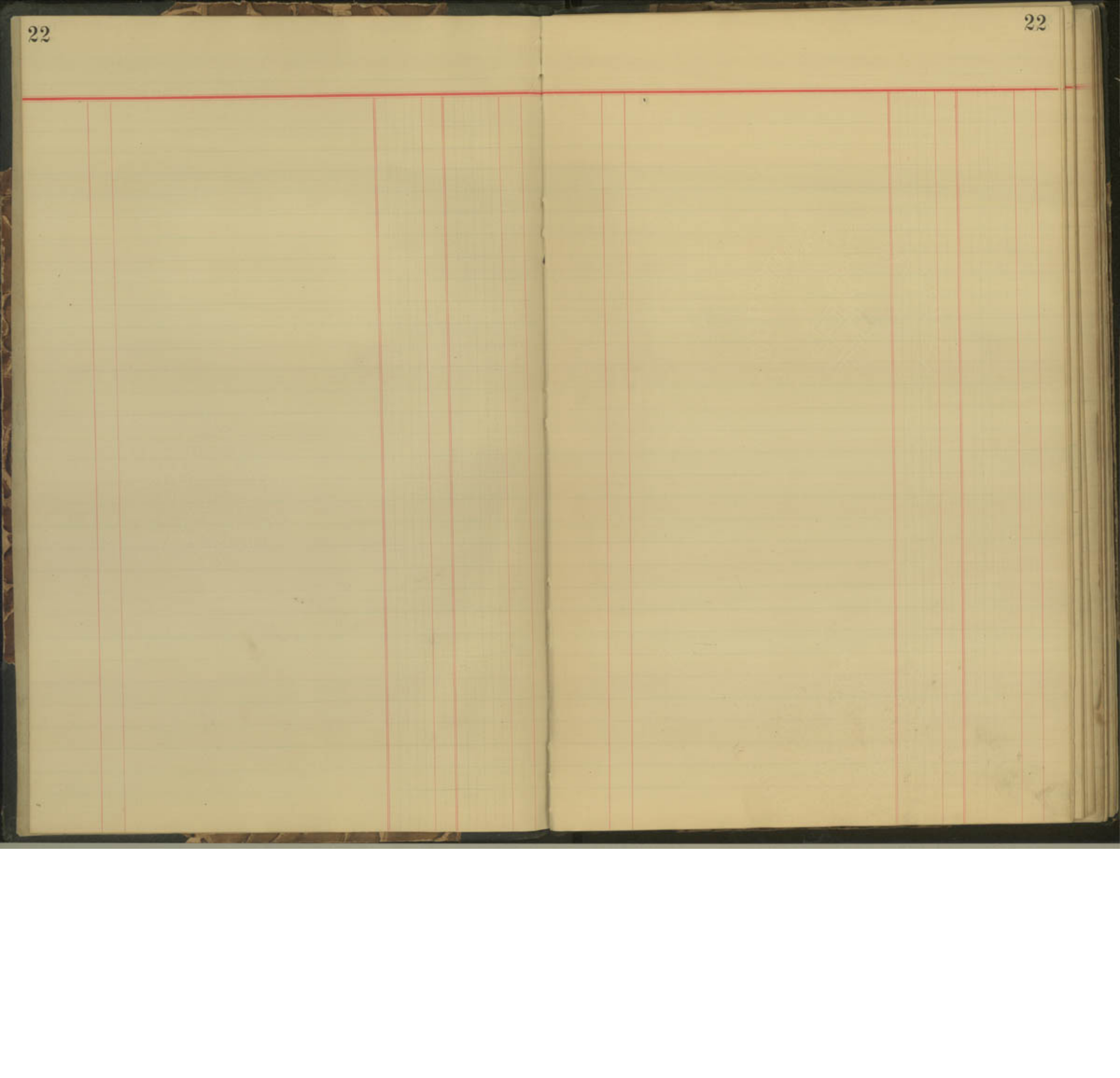

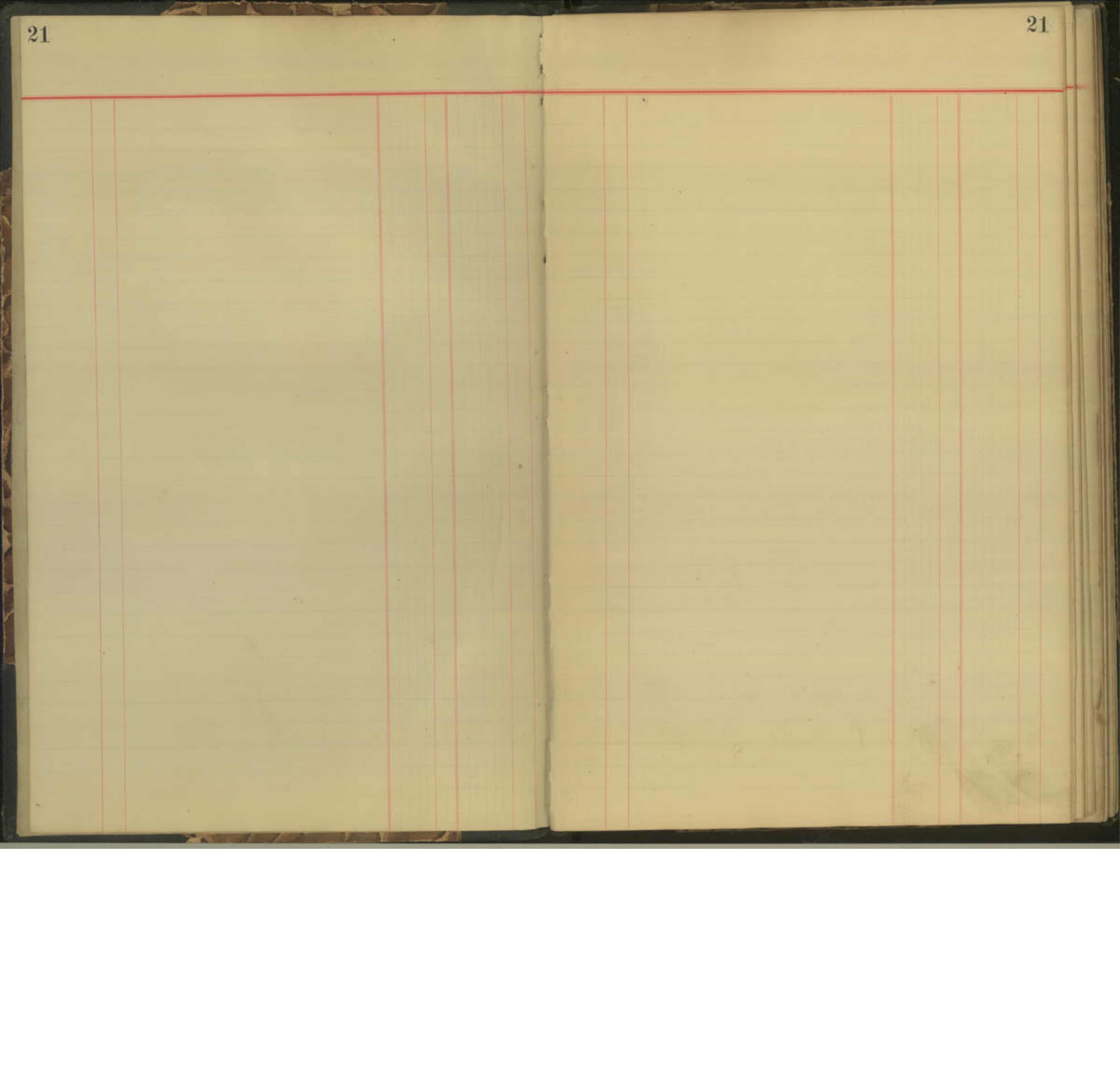

21

